

eurosfat

Consultări cetățenești despre starea Uniunii
europuls.ro

7 Aprilie 2014

Palatul Parlamentului, București

A stylized map of Europe is shown in the background. The landmasses are light blue, and the surrounding oceans are a darker blue. The country of Romania is highlighted in black, indicating its focus in the document. The text is overlaid on the map.

**Europa, încotro?
Concluziile Eurosfat 2014**

Raport întocmit de Asociația Europuls © Europuls 2014

Reproducerea acestui raport în scopuri comerciale este strict interzisă fără acordul autorilor.
Este permisă citarea cu scop științific și jurnalistic a acestui raport.

Prezentul raport rezumă dezbaterile purtate în cadrul atelierelor Eurosfat și nu reflectă opiniile Europuls sau ale partenerilor săi.

CUPRINS

Despre Eurosfat	4
Plenara de deschidere: Provocări și perspective pentru UE în contextul alegerilor europene	6
Protejarea democrației și statului de drept: ce instrumente la nivel european?	9
Aderarea României la Schengen – o temă desuetă?	23
Regionalizare și fonduri structurale.....	26
România celor două agriculturi	34
Ieșirea din periferia economică a UE	37
Mobilitatea forței de muncă la nivel european: drepturile și protecția socială a lucrătorilor români	45
Reuniune plenară de închidere: Viitorul Uniunii Europene în viziunea familiilor politice europene ...	47
Despre organizatori	52

DESPRE EUROSFAT

În 7 aprilie 2014, la Palatul Parlamentului din București s-au reunit peste 600 de persoane pentru a dezbate cu privire la starea Uniunii Europene și a locului României în Europa. Aflat la a doua ediție, Eurosfat 2014 și-a consolidat poziția de cel mai important forum de dezbateri europene organizat în România. Eurosfat 2014 a avut ca temă principală „Europa încotro?”, o interogare la care au încercat să răspundă 14 candidați la alegerile europarlamentare, lideri ai principalelor familiilor politice europene, miniștri, politicieni români și europeni, funcționari, reprezentanți ai ONG-urilor, think-tank-urilor și cetățeni.

Astfel, în sălile Palatului Parlamentului s-au dezbătut subiecte precum statul de drept în România, aderarea la spațiul Schengen, ieșirea României din periferia economică a UE, regionalizarea și fondurile structurale, consecințele reformei PAC, mobilitatea muncitorilor în Uniunea Europeană. În cele două sesiuni plenare s-au discutat perspectivele instituționale după alegerile europarlamentare, dar și viziunile marilor familii politice pentru viitorul Uniunii Europene.

Participarea largă la acest eveniment, precum și sprijinul crescut de care acesta se bucură în fiecare an arată interesul considerabil pe care românii îl au față de Uniunea Europeană. Eurosfat își propune să se consolideze ca forumul anual românesc pe teme europene și să reunească în fiecare an publicul interesat pentru a discuta teme de actualitate pentru democrația europeană.

Prezentul raport rezumă sau transcrie discuțiile avute și recomandările făcute de participanții la dezbaterile din cadrul Eurosfat.

Inițiat de Asociația Europuls, Eurosfat a fost co-organizat în 2014 împreună cu Centrul Român de Politici Europene (CRPE) și a beneficiat de sprijinul a numeroase organizații românești și europene.

Eurosfat a avut loc sub patronajul Parlamentului European, al Camerei Deputaților și al Președinției Elene a Consiliului Uniunii Europene. Evenimentul a beneficiat de sprijinul Friedrich-Ebert-Stiftung din România, al Ambasadei Olandei în România, Ambasadei Germaniei în România și Ambasadei Irlandei în România.

Printre partenerii evenimentului s-au numărat: Fundația Konrad Adenauer-Programul Statul de Drept Europa de Sud Est, Institutul Aspen România, Centrul de Resurse pentru Participare Publică, Institutul Qvorum, fonduri-structurale.ro, RFI România, Money Channel, Adevărul, Contributors.ro, Dilema Veche, Calea Europeană, FGCR și echipa de tineri voluntari ASSP UB.

Dorim pe această cale să le mulțumim.

Echipa Europuls:

Laura Bretea, Bogdan Deleanu, Alina Gîrbea, Alin Mituța, Cristina Stănculescu

Echipa CRPE:

Cristian Ghinea, Ciprian Ciucu, Alexandra Toderiță, Andreea Călbează

Sprijiniți în organizarea Eurosfat de:

Adela Dumbrăvan, Ioana Enache, Alexandra Rențea, Cristian Șurubaru, Gabriel Trăistaru

PLENARA DE DESCHIDERE: PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE PENTRU UE ÎN CONTEXTUL ALEGERILOR EUROPENE

La dezbaterile organizate de Europuls au luat parte: Yves Bertoncini, Director Notre Europe-Institutul Jacques Delors (Paris), Cristian Preda, Profesor UNIBUC, MPE, Mircea Geoană, Senator, Ciprian Ciucu, Director de Programe, CRPE, Doru Franțescu, Policy Director VoteWatch Europe. Moderatoarea dezbaterii a fost Cristina Stănculescu, Europuls.

Prima dezbateră a Eurosfat a dat tonul discuțiilor privind viitorul Uniunii Europene, lansând teme de discuție care apoi s-au regăsit în toate dezbaterile printre care mizele alegerilor europene, euroscepticismul, reprezentarea României la Bruxelles. Sesiunea plenară a fost deschisă de Grigorios Vassiloconstandakis, Ambasadorul Greciei, care a reprezentat Președinția Consiliului Uniunii Europene. Excelența sa a atras atenția asupra proximității alegerilor europene. Pentru Domnia sa contextul alegerilor este foarte interesant cu provocări importante precum rata ridicată a șomajului, criza sectorului bancar, recesiune, populismul, xenofobia. Ambasadorul a prezentat prioritățile președinției elene, dintre care cele mai importante sunt creșterea economică și crearea de noi locuri de muncă.

Pentru **Mircea Geoană**, proiectul european se află la o răscruce importantă nemaivăzută în istoria Uniunii. Astfel, domnul Geoană vorbește despre o menhină multiplă: „rata de absenteism la alegeri arată dificultatea de a explica UE și motivarea electoratului. Unde mergem cu UE? Cât de departe se poate.” Există o neputință a UE din punct de vedere strategic. Întrebarea este dacă există suficientă energie politică și coerență pentru a ajunge la un nivel bun de integrare. Asistăm la o „malaise europeană” care credeam că e dată de dificultățile economice. Dar este o criză mult mai profundă, cetățeni care devin euronihiliști sau guverne compuse din partide *mainstream* și care devin eurosceptici – de exemplu președintele Franței.

Una dintre soluții pentru depășirea crizei este definirea Europei ca putere globală. Nu poți să fii o putere globală fiind doar o putere economică. Trebuie să hotărâm ce compromisuri putem face – noi însemnând cuplul franco-german - pentru a păstra Marea Britanie în Uniunea Europeană. Avem nevoie de Marea Britanie pentru a conta între puterile mondiale.

„Mi-e frică pentru proiectul european. Nu vreau să intrăm în Uniunea Europeană la spartul târgului. Vocea noastră nu este destul de educată și vocile din afara zonei euro nu se aud, decât dinspre Varșovia. Generația mea a crezut că totul se va rezolva prin simplul statut de membri. Dar nu se poate nimic fără un proiect politic. Această atitudine cumișnică și fără curaj intelectual trebuie să înceteze.”

Yves Bertoncini – „Aceste alegeri sunt importante pentru că vor decide culoarea politică a următorului Parlament European. În funcție de cine va fi mai puternic în Parlament – dreapta sau stânga, modul în care deciziile vor fi luate va fi diferit. Campania trebuie să se concentreze pe locul Uniunii Europene în economia globală. Temele de campanie nu ar trebui să fie despre afaceri interne cât despre modul cum răspunde Uniunea Europeană la provocări externe – ca politica lui Vladimir Putin sau reglementările pentru armonizare financiară.

Aceste subiecte vor sublinia nevoia Uniunii Europene și de depășire a diferențelor dintre partidele politice sau statele membre.

Deși noutatea adusă de aceste alegeri este focalizarea pe candidații pentru președinția Comisiei Europene, nu trebuie ignorat faptul că Parlamentul European are o misiune mult mai importantă decât cele două voturi care decid compoziția Comisiei Europene. Într-o legislatură a Parlamentului European au loc aproape 20.000 de voturi pe subiecte care influențează Uniunea Europeană. În ceea ce privește rata scăzută a participării la alegerile europene, aceasta nu trebuie văzută ca un indicator de scădere a legitimității alegerilor sau a instituțiilor europene ci doar ca un indicator față de interesul pentru subiectele europene.” **Cristian Preda** a răspuns întrebării „Europarlamentarii vor pune în discuție în campanie marile probleme ale Uniunii Europene?” Domnul Preda a reamintit că elementul de noutate adus de candidaturile pentru președinția Comisiei Europene este doar o parte din ceea ce se propunea amintind astfel de prevederile inovatoare ale raportului Duff privind listele transnaționale din anul 2011.

„Este important de văzut dacă nominalizarea acestor doi candidați va provoca sau accentua distanțarea ideologică dintre populari și socialiști. Această distanță ideologică ar putea afecta compromisurile dintre populari și socialiști. Ce se întâmplă ulterior dacă avem această distanțare ideologică în chestiunile economice sau instituționale este un subiect mai important decât asaltul populiștilor asupra Parlamentului European pentru că populiștii nu pot influența semnificativ deciziile politice.”

Pentru Cristian Preda o altă miză a alegerilor europene e dată de dinamicile din interiorul familiilor politice europene. „Celebra dinamică interguvernamentală este mai complicată – avem 28 de parteneri acum. Logica comunitară este complicată de faptul că sunt mai mult de 150 partide reprezentate în Parlamentul European. De exemplu în Partidul Popular European sunt 53 de partide, 33 partide la S&D. Aceste partide politice trebuie să construiască în interiorul familiilor lor politice un consens prin negocieri. Este un tip de consensualism care depășește alte sisteme consensualiste din alte țări.”

Doru Franțescu a prezentat modul în care rezultatele alegerilor pentru Parlamentul European vor influența activitatea viitoare a Parlamentului European și legislația comunitară. Domnul Franțescu a prezentat date din sondajele elaborate de VoteWatch, iar la momentul dezbaterii exista o egalitate perfectă între socialiști și populiști, egalitate de 212 de mandate. „Fiecare loc pe care îl vor câștiga un partid sau altul poate face diferența. Liberal democrații vor înregistra pierderi în Marea Britanie și Germania, la fel ca și verzii. Câștiguri pentru extreme: extrema stânga, mai ales în sudul Europei. Pentru extrema dreaptă – 90 de eurodeputați, o creștere de la 30. Acest număr se adaugă la reprezentanții drepte radicale eurosceptică, aproximativ 30 de MEP care vor constitui EFD. Aceasta înseamnă cam 120-130 eurosceptici la dreapta și cam 30 la stânga. Aceste proporții vor influența modul în care Parlamentul va vota.”

Aceste proporții vor conduce la noi coaliții și influențarea legislației. Doru Franțescu a prezentat în continuare predicții folosind comportamentul electoral. În ce privește agricultura nu sunt schimbări deosebite în sprijinul PAC. Vor exista schimbări în ceea ce privește afacerile economice și monetare pentru că pachetul de disciplină bugetară a fost susținut de o majoritate de centru dreapta care nu va mai exista. În ceea ce privește ocuparea

forței de muncă, va exista o presiune pentru introducerea de indicatori sociali. Nimic nu se va schimba privind energia nucleară, pentru că există o majoritate pro-nucleară care se va păstra. În plus, următorul Parlament European va fi favorabil gazelor de șist. Libertatea de mișcare va fi un subiect discutat chiar mai des și mai vocal de către Olanda, Belgia, Marea Britanie. Aderarea la spațiul Schengen a României și Bulgariei va fi complicată de mărirea numărului de naționaliști.

Ciprian Ciucu a discutat despre nevoia pentru schimbarea sistemului electoral în România, pentru a-l face mai democratic. Acesta a prezentat un proiect de modificare a legislației privind alegerile pentru Parlamentul European dar care nu a avut ecou în partidele politice. Ciprian Ciucu a prezentat limitările actualului sistem - un sistem proporțional cu prag electoral - și sistemele electorale din mai multe state membre. Actualul sistem electoral din România este foarte restrictiv pentru că nu permite alegătorului să facă o alegere în interiorul listei. Într-un sistem preferențial cu listă semi-deschisă alegătorii își pot exprima voința și alege din interiorul listei de candidați. O altă restricție este numărul mare de semnături necesar pentru ca un candidat sau partide să se înscrie în competiția electorală.

Doar cu voință politică se poate schimba ceva. Ciprian Ciucu a propus reducerea pragului electoral pentru aceste alegeri la 3% și reducerea numărului de semnături necesare pentru depunerea unei candidaturi sau a unei liste. În același timp Ciprian Ciucu a recomandat să nu se mai organizeze referendumuri sau alte alegeri în același timp cu alegerile europene.

PROTEJAREA DEMOCRAȚIEI ȘI STATULUI DE DREPT: CE INSTRUMENTE LA NIVEL EUROPEAN?

*La dezbateră organizată de Europuls în parteneriat cu Friedrich-Ebert-Stiftung și Konrad-Adenauer-Stiftung au participat: **Cătălin Ivan**, candidat, Partidul Social Democrat, **Monica Macovei**, candidat, Partidul Democrat Liberal, **Norica Nicolai**, candidat, Partidul Național Liberal, **Cristian Preda**, candidat, Partidul Mișcarea Populară. Dezbateră a fost moderată de **Victoria Stoiciu**, Coordonator Program, Friedrich-Ebert-Stiftung, **Andrei Avram**, Coordonator Program, Rule of Law Program South East Europe, Konrad-Adenauer-Stiftung și a fost precedată de introduceri făcute de **Matthias Jobelius**, Reprezentantul Friedrich-Ebert-Stiftung în România și Republica Moldova și **Thorsten Geissler**, Director, Rule of Law Program South East Europe, Konrad-Adenauer-Stiftung*

Anii recentți au inaugurat în România, dar și în Europa, dezbateră despre competențele Uniunii Europene în protejarea democrației și a statului de drept. Dincolo de conținutul articolului 2 din Tratatul UE, ce alte instrumente are Uniunea Europeană pentru a apăra valorile democratice și statul de drept? Mulți observatori au notat discrepanța dintre instrumentele existente în procesul de extindere, bazat pe o condiționalitate clară, și situația post-aderare, când instrumentele de constrângere sunt aproape inexistente, singura formă de penalizare fiind utilizarea mult temutului articol 7 TUE. Pe de altă parte, alții au subliniat faptul că Uniunea Europeană suferă ea însăși de un deficit democratic și nu poate să se erijeze într-un arbitru care să evalueze respectul acestor valori în statele membre. În dezbateră organizată de Europuls, în parteneriat cu Friedrich-Ebert-Stiftung și Konrad-Adenauer-Stiftung au fost abordate teme ca aplicarea MCV în România, înființarea funcției de procuror european sau criza politică din 2012.

Întrebări adresate candidaților de către moderatori

1. Care sunt perspectivele monitorizării României în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare în următorii cinci ani? Cum vede familia politică din care faceți parte utilitatea și necesitatea Mecanismului de Cooperare și Verificare?

Cătălin Ivan: Este evident că este un deziderat al tuturor partidelor politice ca în cinci ani să scăpăm de această vulnerabilitate și să devenim un stat membru cu drepturi depline în Uniunea Europeană. Acest instrument este evident util, pentru că justiția românească are nevoie de colaborare cu instituțiile europene. Însă MCV a fost mai mult un mecanism de verificare decât de cooperare. Cred că el se poate îmbunătăți printr-o comunicare mai bună cu instituțiile europene, pentru că eu cred că cooperarea este mult mai importantă și apoi verificarea diferitelor progrese făcute de statul respectiv. Acest mecanism trebuie să continue, dar logica sa de funcționare trebuie schimbată și modul în care instituțiile din România lucrează și cooperează cu instituțiilor europene. Un mecanism asemănător trebuie să intre în vigoare și pentru celelalte state membre pentru că derapaje în justiție

apar și în alte state cu tradiție în democrație și vechime în Uniunea Europeană. Acest tratament discriminatoriu privind România și Bulgaria are o logică doar până într-un punct.

Monica Macovei: MCV a susținut și a păstrat instituțiile din România care au luptat cu corupția și pe cele care au vrut reforma justiției și au făcut pași pe acest drum. Fără MCV astăzi nu mai existau DNA, ANI, declarațiile de avere, nici anchetele împotriva corupției și nici sancțiunile date de judecători. Aș spune că nu este discriminatoriu deloc față de România și Bulgaria, pentru că ambele țări, când au intrat în Uniunea Europeană au făcut niște promisiuni să continue reformele în justiție și după accesione. Ca atare nu este decât o chestiune de onoare politică a țării noastre să continue și să pună în aplicare aceste promisiuni. „Scăpăm” de acest mecanism numai atunci când tot ce scrie acolo că trebuie să facem este făcut ireversibil.

Norica Nicolai: Cred că ar trebui să avem o dezbatere despre eficiența și utilitatea acestui mecanism. Ar fi util să vedem și evoluția corupției până azi. *Benchmarkurile* s-au multiplicat și vorbim despre o reformă perpetuă a administrației justiției în România, reformă care în opinia mea nu și-a atins scopurile. Ultimele *benchmarkuri* care priveau intrarea în vigoare a codurilor, din dezbaterea publică, se pare că și aceste patru realizări sunt vulnerabile și susceptibile de noi modificări. MCV a creat o vulnerabilitate în plan politic pentru România. Nu pot accepta că acquis-ul Schengen nu este aplicat corect de către statele membre și România și Bulgaria să fie exceptate de la aderarea la Schengen motivându-se acest MCV.

De asemenea, de curând în Parlamentul European s-a adoptat un raport care viza descărcarea de gestiune a Comisiei Europene și a agențiilor executive. Două articole din acest text vizau situația statului de drept din România, două evenimente care s-au petrecut în Parlamentul României anul trecut, unul privea ceea ce public se numește „Marțea neagră”, adică tentativa de modificare a codurilor și situația conflictului de interese la aleșii locali. Deși obiectul acestui raport privea descărcarea de gestiune pe 2012, evenimentele petrecându-se în 2013, amendamentele condiționau accesul României la fondurile structurale de rezolvarea acestei chestiuni. Din punctul meu de vedere, regimul juridic al accesării de fonduri este unul diferit și nu este condiționat în tot acquisul comunitar de acest mecanism.

Consider că față de ceea ce Comisia Europeană a propus în 11 martie, cadrul pentru protejarea statului de drept la nivel european, sigur, putem analiza legitimitatea Comisiei pentru a propune un asemenea mecanism, dar în opinia noastră, a liberalilor, ne dorim mai multă Europă și acceptăm un astfel de mecanism care să instituie standarde comune de administrare a justiției pentru statele membre. Și în aceste condiții cred că România trebuie să susțină recenta propunere a Comisiei Europene și să se analizeze la o monitorizare europeană, ceea ce îi va da posibilitatea să-și compatibilizeze procesul de justiție cu statele membre. Din două rațiuni vreau să subliniez: într-o Europă globală cu un caracterul transfrontalier și ținând cont de chestiunile care țin de actul juridic, este normal să avem norme comune juridice. După mine, trebuie să asistăm la un final al acestui mecanism.

Cristian Preda: Nu sunt de acord cu lectura pe care o fac Cătălin Ivan și Norica Nicolai, reluând de fapt poziția exprimată de grupurile lor politice în dezbaterile despre MCV care a avut loc anul trecut, în 2013 și în dezbaterile despre criza din România din 2012. Sunt de acord cu Monica Luisa Macovei. Mecanismul nu e doar necesar, ci a fost foarte util și trebuie să le purtăm recunoștință celor care l-au creat. MCV-ul trebuie perceput în termeni de

parteneriat, de seriozitate și de angajament, nu în termeni de autoritate și de disciplină. MCV-ul a fost îmbogățit din cauza derivelor de la respectarea valorilor statului de drept, ceea ce comisara Reding a numit „dilema Copenhaga” – adică după ce intri în mai ales în vara lui 2012. MCV-ul trebuie făcut și mai riguros decât este în acest moment.

2. Care este poziția dumneavoastră față de propunerea Comisiei Europene de înființare a unui post de Procuror General European? Cum credeți că ar beneficia România de pe urma unei asemenea instituții?

Cătălin Ivan

Evident, susținem din toată inima înființarea acestui post, dar nu înființarea postului în sine, pentru că aceasta este o poziție a Comisiei Europene. Susținem principiul în sine, de luptă împotriva fraudei. Bugetul Uniunii Europene este, aproape în proporție de 95% un buget de investiții. Sunt bani de care România are mare nevoie și care se risipesc de multe ori. O soluție de luptă împotriva fraudei, mult mai concretă la nivel european O întărire a capacității UE de a lupta împotriva fraudei și o corelare mai bună cu instituțiile la nivel național este binevenită. Că se cheamă procuror general, că este o altă instituție, nu știu. Umil spus, nu știu care ar fi cea mai bună soluție, dar vă pot spune care sunt efectele fraudei în utilizarea fondurilor europene. Noi contribuim cu bani la Uniunea Europeană, banii vin de la Uniune prin proiecte care nu se realizează sau se realizează foarte prost. Vine controlul, OLAF, și tot statul național plătește banii înapoi. În teorie, ar trebui să ne recuperăm banii de la cei care îi utilizează incorect. În practică, rata de recuperare este foarte scăzută, nu ne alegem cu nimic. Suntem păcăliți atunci când trebuie să plătim înapoi bani din cauza fraudei. Deci sunt categoric pentru un mecanism împotriva fraudei mai solid la nivel european. Soluția s-o spună juriștii, nu mă pricep la așa ceva, dar categoric suntem pentru.

Monica Macovei

În primul rând mă refer la contribuția României la Uniunea Europeană din punctul de vedere al fondurilor. România plătește din 2007, de când a intrat în Uniunea Europeană, contribuția totală de 1% din PIB la Uniunea Europeană. Rata contribuției totale a fost negociată de guvernul PSD condus de Adrian Năstase. Aș vrea să vă spun prin comparație, cum au negociat alte țări această contribuție. De exemplu, Danemarca a negociat proporțional cu fondurile pe care le absorb. Deci nu toată contribuția din primul an, ci proporțional, în funcție de câte fonduri poți absorbi. Prin urmare, îți dau atât cât pot lua de la tine. Noi plătim tot pentru că a fost o negociere foarte prost făcută de guvernul PSD condus de Năstase.

Susțin crearea instituției de Procuror European, exact cu acest nume și propunerea Comisiei. De altfel, înființarea instituției de Procuror European este prevăzută în Tratatul de la Lisabona, prin urmare, discuțiile să înființăm o altă instituție, sau să-i dăm alt nume sunt de prisos. În ceea ce privește atitudinea Guvernului României, al Parlamentului României, al USL care se afla la putere, a fost următoarea: atunci când Parlamentul a fost întrebat dacă se dorește înființarea acestei funcții, România a răspuns „nu vrem Procuror European”. Îmi amintesc că cel care a răspuns acestei întrebări a fost Domnul Relu Fenechiu, fost președinte al Comisiei de Afaceri Europene, care este acum la închisoare. Acesta a spus chiar “ce atâta justiție pentru justiție”. Sigur, îl

enerva atâta justiție din moment ce el era într-un proces penal. Deci România a spus nu, dar se va face. Au spus și alte țări nu, dar ele au spus pentru că au un sistem de protecție împotriva fraudei care funcționează foarte bine. Nu același lucru se poate spune despre România.

Astăzi OLAF face doar investigații administrative, se oprește într-un anumit punct. Apoi trimite instituțiilor din statele membre la poliție și la parchet, în România este DLAF și DNA, care continuă sau nu continuă aceste investigații administrative ale OLAF. Problema este că cifra de investigații începute de OLAF care ajung în instanță este o cifră foarte mică – sub 50%. Ca atare, este nevoie de procurorul european, care va finaliza anchetele penale, va folosi procurori din toate statele membre, respectând legislația din fiecare stat membru. Procurorul european va lucra în special pe cazuri de fraudă transfrontalieră și la finalul unei anchete penale va trimite în judecată pe cel care îl consideră vinovat la instanța de judecată din statul membru în care cetățeanul sub acuzație locuiește. Pentru ca să protejăm fondurile europene trebuie să recuperăm banii.

Norica Nicolai

Da pentru Procurorul European. Este o instituție prevăzută în Tratatul de la Lisabona, o instituție pe care trebuie să o construim solid. Din păcate, după foarte mulți ani în care fondurile europene au contribuit la dezvoltarea statelor membre, s-a observat această tentativă de fraudă, nu numai în România ci și în multe alte state membre. Este firesc și suntem obligați să ne protejăm resursele financiare și în acest context această instituție este necesară. Trebuie să-i precizăm competențele și va trebui să asigurăm conlucrarea cu sistemele naționale. Cu siguranță, ceea ce este esențial este nu numai să avem pedepse, ci să avem și mecanisme pentru recuperarea prejudiciului.

Cristian Preda

Să vedem lucrurile din punct de vedere instituțional: Comisia a propus, s-a aplicat procedura cartonașului galben pentru că 14 state membre au avut obiecții. Din România a venit o reacție bizară, pentru că cele două camere ale Parlamentului au dat răspunsuri diferite: Senatul a fost de acord, Camera Deputaților s-a opus. Propunerea acum este la Consiliul European, iar dacă statele membre votează în majoritate pentru această instituție, se va trece la crearea sa progresivă începând de la 1 ianuarie 2015 până în 2023. Sunt trei state membre care au spus deja că vor uza de opt-out, Irlanda, Marea Britanie, Danemarca. Cu aceste țări se va recurge la cooperare extinsă, care presupune minimum nouă state membre. Problema în care ne regăsim este nu dacă europarlamentarii sunt de acord cu această instituție, pentru că așa cum vedeți, noi suntem de acord. Problema este că guvernul de la București trebuie să fie de acord cu această instituție și să se numere printre acele nouă state membre, însă majoritatea a votat o dată da și o dată nu. Eu sunt pentru implementarea de la 1 ianuarie 2015, îi invit pe europarlamentarii care sunt din partidul guvernamental să-și convingă partidul pentru a-i convinge să aibă o poziție pentru.

3. Întrebare din partea moderatorilor pentru Cătălin Ivan și Norica Nicolai: *Cum vedeți rolul Comisiei Europene în raport cu România în ceea ce privește semnalarea deficiențelor în sfera statului de drept?*

Cătălin Ivan

Poziția este aceeași ca în 2012, nu mi-am schimbat și nu mi-o voi schimba. Deși instituțiile europene sunt cele care reprezintă cel mai bine valorile europene și Comisia Europeană poate fi un gardian al statului de drept în toate statele membre ale Uniunii Europene, nu pot să accept că intervențiile de la Bruxelles se fac în funcție de culoarea politică din Statele Membre. Nu s-a întâmplat doar în cazul României, ci în mai multe cazuri, când aceeași Comisie, cu aceeași conducere, cu aceeași comisari au fost mult mai îngăduitoare când guvernul era de dreapta și mai intransigentă când guvernul era de stânga. Trebuie să știm care este mecanismul prin care Comisia își ia informațiile pe care își bazează rapoartele și pozițiile. Dacă am avea o fundamentare obiectivă a pozițiilor atunci nu ar mai exista suspiciuni.

Norica Nicolai

Și în România, și în Uniunea Europeană și oriunde, o instituție se subsumează statului de drept dacă își respectă cu rigoare arhitectura juridică pe care a construit-o, cu competențele prevăzute de lege. Comisia Europeană este o structură apolitică. Comisarii nu mai reprezintă națiunile, ci interesele Uniunii. Comisia este gardianul tratatelor europene, dar chestiunile legate de arhitectura constituțională a statelor membre nu trebuie judecate de Comisia Europeană. Vorbesc strict juridic: nu poate spune Comisia Europeană, într-o revizuire constituțională, care este opțiunea constituțională pe care acesta este obligat să o aibă. Din păcate politica generată de apartenența de o familie politică sau altă nu face decât să vulnerabilizeze instituția. O structură puternică independentă este una care păzește norma de drept și care militează pentru punerea ei în aplicare. 2012, dincolo de abordările motivate mai mult sau mai puțin ideologic, a fost o acțiune care s-a integrat normelor constituționale românești și aceste așa zise derapaje trebuiau judecate în cadrul constituțional românesc. N-am văzut o atitudine asemănătoare Comisiei în multe alte cazuri în alte țări europene.

Dacă sunt atât de multe sentințe incorecte poate ar trebui să ne gândim la un alt mod de selecționare a judecătorilor și procurorilor, independentă de numirile politice.

4. Întrebare din partea moderatorilor pentru Monica Macovei și Cristian Preda: *Cum credeți că au afectat evenimentele crizei politice din vara lui 2012 statul de drept din România și în ce măsură aceste efecte se mai resimt la ora actuală?*

Monica Macovei

Ceea ce s-a întâmplat în vara anului 2012 a fost o lovitură dată statului de drept și asta a fost și intenția celor care au făcut acest lucru. Comisia Europeană ia poziții față de lucruri și fapte nu față de opinii. Ceea ce s-a întâmplat

În vara 2012 a fost foarte grav și a afectat statul de drept. Aș vrea să spun ceea ce înseamnă statul de drept: legea egală și pentru toți, legea egală pentru politicieni și nepoliticieni și să nu schimbi legea atunci când ea nu-ți convine ci să-ți adaptezi comportamentul la lege. Asta trebuie să facă și politicienii. Ori în vara lui 2012, ne amintim că aveam două-trei ordonanțe pe zi după bunul plac al USL. Deci poziția UE la evenimentele din 2012 nu a fost o opinie politică în funcție de culoare celor la putere, poziția UE a fost bazată pe ceea ce s-a întâmplat, pe fapte concrete. Se mai văd consecințele evenimentelor de atunci. S-a văzut că nu a fost un gest unic ci că abuzurile continuă. Ne amintim de marșea neagră în care parlamentarii PSD și PNL au votat să se scoată un sfert de infracțiuni din codul penal. Au vrut să voteze amnistii și grațieri pentru prietenii lor politici. Ce a urmat după aceea? Au urmat declarațiile baronilor atunci când au fost cercetați de DNA sau de instanțe. De exemplu, Nicușor Constantinescu de la Constanța care a spus când a fost cercetat de DNA “să desființăm DNA”. O reacție de tipul acesta de la un politician, pentru că este Președinte de Consiliu Județean, “să desființăm instituția care mă anchetează pe mine”, este un lucru foarte rău pentru Comisia Europeană și pentru toată lumea care vrea ca și mine să respectăm statul de drept. Aceste declarații au continuat, au fost făcute de Victor Ponta, care s-a referit la dosarul Dragnea ca la un dosar politic, ceea ce înseamnă că a amenințat justiția. A păstra în guvern miniștri trimiși în judecată, așa cum s-a întâmplat cu Fenechiu, așa cum s-a întâmplat cu Dragnea care este trimis în judecată pentru fraudă la alegeri. A păstra în guvern, acolo unde trebuie să fie cei mai integri oameni, miniștri trimiși în judecată, și a-l mai pune și șeful campaniei electorale la PSD (pe Dragnea), ceea ce înseamnă că PSD are aceleași intenții.

Eu îi voi lăsa pe români să judece cine de fapt trădează interesul național al României pentru interesul propriu.

Cristian Preda

Criza din 2012 afectează și va afecta percepția UE asupra României decât a făcut-o mineriada din 1990. Dintr-un motiv foarte simplu – atunci eram în afara Comunităților Europene, astăzi suntem în interiorul Uniunii. Este normal ca decepția din 2012 să surclaseze stupefarea din 1990. Asta o spun think tankuri, intelectuali, grupuri afiliate chiar la stânga sau la liberali. Este inexact să se spună că Viviane Reding a tratat doar situații din țările în care sunt guverne socialiste. Aceeași Comisie a criticat guverne PPE, Ungaria lui Viktor Orban și Franța lui Sarkozy. Doamna Reding a avut și alte surse de informare decât cei doi europarlamentari pe care îi acuzați dumneavoastră. Nu facem nici un serviciu dacă afirmăm în continuare că Comisia Europeană este portocalie.

Intervenție Bianca Toma (CRPE) legată de criza din 2012. *Există în cele 11 puncte ale lui Barroso un punct la care nu s-a răspuns la modul concret sau foarte serios din partea partidelor politice din România, o recomandare și dacă anume ca partidele politice să se abțină de la comentarii referitoare la independența justiției. Vreau să întreb dacă este utopic să avem o asemenea prevedere? Există în partidele politice un mecanism de sancționare pentru asemenea declarații? Dacă estimați că va exista în următorii cinci ani?*

Credeți că recentul mecanism anunțat de Comisie este suficient, sau este nevoie de o reformă a Articolului 7?

Întrebare Cristina Guseth (Freedom House România): *Câte rapoarte au candidații ca raportor principal în Parlamentul European și de ce doresc să fie membri ai Parlamentului European?*

Cătălin Ivan

Sunt raportor pe descărcarea de buget a Parlamentului. Este un raport mare, complex și există o dezbatere vie pe acest raport astăzi. Un alt coleg este raportor pe descărcarea agențiilor, care sunt rapoarte foarte mici dar foarte multe. Întrebarea nu are sens, pentru că ai sau un raport foarte mare sau mai multe rapoarte mici și stai bine la statistică. Eu am patru rapoarte: unul mare și trei mici.

De ce vreau să fiu din nou membru al Parlamentului European? În cei cinci ani de zile sunt foarte multe proiecte pe care le-am început și vreau să le continui, pentru că experiența acumulată în cei cinci ani de zile mă fac să fiu mai eficient în mandatul următor, pentru că într-o echipă pe care o trimiți la Bruxelles nu poți să trimiți doar oameni noi, trebuie să trimiți și oameni noi și oameni cu experiență. Și pentru că foarte multe din temele care au fost interesante pentru România sau teme pe care România trebuia să aibă o poziție, au fost teme care m-au interesat direct, ca de exemplu cadrul financiar multianual. Putem discuta despre câte bătălii am dus în comisiile de specialitate, fiind și în comisia de buget a Parlamentului European, și ce negocieri am purtat acolo, pentru ca mai apoi să fie distruse de Traian Băsescu în Consiliul European.

Sunt momente importante în care România trebuie să fie reprezentată de oameni care cred și simt românește. În 2012 chiar cred că României i s-a făcut un mare deserviciu. Nu știu și nu mă interesează când Dumneavoastră sau Doamna Macovei ați fost la Doamna Reding, dar eu știu scrisorile pe care le-am primit eu de pe mailul Doamnei Macovei în care era denigrată România. Știu declarațiile din plenul Parlamentului în care se mințea că în România au fost 2.5 milioane de voturi fraudate la referendum. Astea sunt lucruri care fac rău României, pentru că cei care sunt la Bruxelles nu au timp să citească presa din România sau să se informeze despre România, ei se bazează pe informațiile pe care noi le dăm acolo. Noi suntem, că vrem, că nu vrem, ambasadorii României în Parlamentul European și la instituțiile europene.

Politicienii în general sunt oameni care răspunde pentru declarațiile lor. Eu pot să gândesc un mecanism care deja există. Poziția partidului este poziția președintelui partidului și poziția care apare în documentele oficiale ale partidului. Pentru declarațiile individuale pe care le fac politicienii sau aleșii, nu se răspunde în fața partidului. Suntem aleși, avem voturile pe care le-am primit și avem voie să spunem ceea ce credem. Cei care fac declarații sunt sancționați de opinia publică, de cei care i-au votat. Noi putem să ne dezicem de declarațiile lor, este maximul pe care îl putem face. Nu există nici un partid pe lumea asta în care să fie sancțiuni pentru așa ceva. A încercat Doamna Monica Macovei cu comisia de integritate să le interzică celor asupra cărora există suspiciuni de corupție să mai candideze. Și știți ce, au candidat toți.

Monica Macovei

Sunt de departe prima dintre toți europarlamentarii români, cu 40 de rapoarte sau 92 de rapoarte dacă adăugăm și rapoartele pe care am fost raportor din partea Partidului Popular European sau ca raportor de opinie din partea

Parlamentului. Un lucru foarte important pe care vreau să-l spun: ultima directivă pe care am fost raportor al Parlamentului European este cea a confiscării averilor care provin din infracțiuni. Rapoartele de gestiune au fost foarte importante, am introdus în premieră pentru Parlamentul European, conflictul de interese ca un criteriu pentru descărcarea de gestiune a agențiilor europene. Această procedură de descărcare de gestiune a dat roade, s-a amânat descărcarea pentru trei agenții și apoi Curtea Europeană de Conturi chiar a întocmit un raport special cu conflictul de interese pe agențiile europene.

De ce candidez în continuare pentru un mandat în Parlamentul European? În primul rând să continui ceea ce nu am terminat: mă refer la directiva confiscării, am reușit două dintre cele trei obiective pe care mi le-am propus, iar al treilea obiectiv este să introduc confiscarea bunurilor în proceduri civile, așa cum procedează Irlanda și Marea Britanie. Am obiectivul anti-corupție, al transparenței, inclusiv în activitatea Parlamentului și cererile adresate către Parlamentul European de cetățenii europeni. Fiind inițiatoarea rezoluției anti-corupție din acest mandat vreau să leg anticorupția de locurile de muncă. Este foarte important să se înțeleagă că banii pe care îi economisim dacă reducem corupția – deci costul corupției – pot fi folosiți pentru a aduce bunăstarea oamenilor, construim drumuri, mărim pensii. Fără acești bani este sărăcie. E o legătură directă între costurile corupției și bunăstarea oamenilor și crearea locurilor de muncă. Pentru că atunci când avem bani la bugetul public putem dezvolta sectorul privat și creștem locurile de muncă. Am și obiectivul continuării protecției fondurilor europene, sprijinirea autorităților române pentru a absorbi fonduri europene.

Aș vrea să notez că Domnul Ivan nu a răspuns la întrebarea dacă PSD va înceta să critice justiția. Asta înseamnă că PSD nu se va opri și-i va da în cap în continuare.

O altă observație: dacă suntem pentru un Mecanism de alertă aș vrea să ne punem de acord că reacția Comisiei Europene și a unor țări europene și a Statelor Unite la evenimentele din vara 2012 a fost pe aceeași linie cu Mecanismul de Alertă. Tocmai ceea ce s-a întâmplat a determinat instituționalizarea acestui mecanism. Pentru că iată, au intrat în Uniunea Europeană state care nu respectă regulile, sau sunt chiar state vechi care nu le respectă. Nu putem construi împreună o Uniune dacă nu respectăm niște reguli minime.

Norica Nicolai

Vreau să fac câteva observații: în Parlamentul European, atribuirea rapoartelor se face în funcție de comisii și de grupurile politice. Un parlamentar nu poate avea rapoarte decât în comisiile în care acesta lucrează. Rapoartele se distribuie după un sistem D'Hondt care vizează numărul de europarlamentari. ALDE este al treilea grup din Parlamentul European. Sunt membră a Comisiei de politică externă, a Comisiei pentru securitate și a Comisiei pentru egalitate de șanse. În ceea ce privește Comisia de politică externă, sunt raportor al Parlamentului pe Turkmenistan, Filipine și Coreea. În ceea ce privește Comisia de securitate am fost raportor pe un aviz privind agenția FRONTEX. În ceea ce privește Comisia de egalitate de șanse, două rapoarte de inițiativă: femei în război și femei nedocumentate. Acestea sunt rapoartele pe care am lucrat, 41 de rapoarte din umbră, 400 de amendamente, 200 aprobate, marea majoritatea pe Comisia de securitate și apărare și cele mai multe pe raportul pe cybersecurity.

În ceea ce privește evenimentele din vara 2012 și recomandarea Comisiei ca politicienii să se abțină de la comentarii privind independența justiției. Da, este adevărat, am avut o recomandare în acest sens. Această recomandare în opinia mea merge dincolo de Convenția Europeană a Drepturilor Omului care dă dreptul oricărui cetățean din spațiul european la libertatea de expresie. În România sunt două decizii ale CEDO care au înfrânt două decizii ale justiției românești de condamnare a unor jurnaliști pentru că și-au permis să pună în discuție atitudinea unui judecător într-o speță și o soluție în altă speță. Condamnați în România, CEDO a spus foarte clar că nu se poate încălca dreptul la expresie al nimănui. Cred că de la Descartes încolo putem să ne punem întrebări și putem să ne îndoim.

Cu siguranță și sunt în deplin acord cu colegul meu Domnul Preda, Comisia a sancționat și a condamnat situația din Ungaria și din Franța. Sper ca săptămâna viitoare Comisia să ia aceeași atitudine împotriva poporului ungar care i-a dat lui Viktor Orban, vinovat de unele practici anti-europene, un vot covârșitor. Vreau să văd și aștept aceeași reacție din partea Comisiei Europene, împotriva de data aceasta a populației maghiare, care a validat prin vot o atitudine.

Cristian Preda

În privința activității mele în Parlamentul European, am fost raportor al Parlamentului pe cinci rapoarte. Am fost raportor de opinie pentru șapte rapoarte și am fost raportor al grupului PPE pentru 25 de rapoarte. Am fost de asemenea raportor al Parlamentului pe patru rapoarte care privesc Islanda. În interiorul grupului PPE m-am ocupat de rezoluțiile pe politică externă și rezoluțiile de urgență pe drepturile omului, 427 de rezoluții dintre care o bună parte le-am negociat.

Trebuie găsită o formulă care să permită fixarea unui calendar. Vreau să precizez că acest mecanism care a fost de curând pus la punct de comisie presupune trei pași: o evaluarea a Comisiei și o redactare a unui aviz privind statul de drept, eventual un avertisment și o justificare a acestui avertisment. În al doilea rând, un al doilea pas va fi elaborarea unei recomandări privind statul de drept dacă statul membru nu rezolvă ceea ce se sesizează. În al treilea rând, al treilea pas al mecanismului prevede o monitorizare a măsurilor luate ca urmare a recomandărilor.

Acest mecanism trebuie folosit atunci când există amenințări sistemice la adresa statului de drept, pentru că s-a constatat că punerea în funcțiune a Articolului 7 și a suspendării dreptului de vot e foarte puțin probabil să se facă atâta timp cât este nevoie de consens. În opinia mea el trebuie completat de un calendar pentru Comisie și pentru statul membru. Cred că pentru fiecare din etape, fie că e vorba de evaluare, de recomandări, de monitorizare, trebuie indicat un calendar foarte precis. Altfel, dacă se petrece o criză riscăm să intrăm într-o negociere între Comisie și statul membru care să producă o prelungire a crizei pur și simplu pentru că nu există constrângeri de timp. Una dintre criticile la acest mecanism este că aceste negocieri între Comisie și statul membru trebuie să se țină confidențial. Și de aici poziția mea pentru un calendar foarte riguros care să fie respectat și de către Comisie și de către statul membru.

Nu cred că a fost vreodată denigrată România atunci când s-a vorbit despre ce s-a întâmplat în 2012, a fost denigrată Uniunea Social Liberală. Dar a confunda România cu o alianță politică, îmi pare rău, nu se poate. Doar

Înainte de 1989 partidul era și țara. Acum sunt mai multe partide și cred că o critică politică față de acțiunile unei alianțe nu este un atac la adresa țării și așa vrea să ieșim din această cultură de suspiciune față de celălalt.

Apropos de ceea ce a afirmat Doamna Nicolai, nu puteți să cereți Comisiei să se pronunțe asupra votului și asupra popoarelor, pentru că nu trebuie confundată democrația cu statul de drept. Nu cereți Comisiei să facă un lucru pe care nu are de ce să-l facă. Comisia s-a pronunțat atunci când au existat îngrijorări privind statul de drept și drepturi fundamentale. Nu cereți Comisiei să analizeze voturi.

Norica Nicolai

Răspuns la intervenția lui Cristian Preda: A fost o ironie, nu am cerut în nici un caz Comisiei să analizeze un proces electoral. Dar am cerut Comisiei să se gândească că un popor a legitimat o atitudine contrară valorilor europene.

Întrebări din sală

Care este punctul comun care unește toate partidele de pe eșichierul politic în aceste alegeri europarlamentare?

Monica Macovei

În ce mă privește, un punct comun este absorbția cât mai mare a fondurilor europene, indiferent de cine se află la putere. Toată țara trebuie să se dezvolte, toate localitățile, mici sau mari, toate consiliile județene și primăriile, indiferent de culoarea politică, pentru că acești bani vin în interesul comunității și nu trebuie folosiți pe criterii politice. Am acest obiectiv, l-am avut și în mandatul trecut și dacă și colegii mei îl au, ne putem înțelege. Iarăși, dacă banii pe o anumită categorie nu pot fi cheltuiți, să fie mutați în alta, pentru a putea fi cheltuiți. Repet, cheltuiți în folosul oamenilor, nu furați.

Un alt punct comun este intrarea în Schengen, din păcate trebuie să reamintesc că Olanda era singura țară care mai avea nevoie de dovezi apropo de corupție. Asta pentru că în spatele echipamentelor în care sunt informații Schengen stă o persoană. Și dacă această persoană nu este curată și integră, s-ar putea să vândă aceste informații. De asta contează corupția. Olanda a spus „vreau două rapoarte MCV bune”. Primul a venit, iar al doilea a venit în iulie 2012, adică după ce statul de drept fusese lovit în plin de către USL și a fost devastator, cele 11 puncte cerute de Comisia Europeană USL-ului. În continuare, chiar dacă știm cu toții că vinovați de neintrarea în Schengen sunt USL, în ceea ce mă privește mă opresc aici cu acest discurs despre cine e vinovat. Nu-l mai continui nici aici nici acolo și vreau să intrăm în Schengen, pentru că acest lucru aduce beneficii transportatorilor români.

Un lucru care ar trebui să ne unească este Republica Moldova. Eu am fost în acești cinci ani președinta Comisiei de Cooperare cu Republica Moldova și m-am luptat pentru vize, pe 28 aprilie vor călători fără vize, vor semna în luna mai acordul de asociere cu Uniunea Europeană. Aici toată lumea trebuie să fie unită, să-i protejeze pe cei

din Republica Moldova, care sunt într-un mare pericol, având în vedere agresiunea armată a Uniunii Sovietice în regiune și cele opt școli de limbă română din regiunea transnistreană. Mă bucur că ieri directorul liceului Lucian Blaga din Tiraspol chiar a luat premiul Eroul anului la Chișinău după ceea ce a făcut anul acesta, i s-au confiscat ștampila, salariile, a fost torturat, a fost presat în toate felurile. Republica Moldova și zona de democrație din estul Europei, și mă refer la Ucraina, la Armenia, la Georgia, la Azerbaidjan, trebuie să fie un punct comun. În ceea ce mă privește a fost în mandatul trecut.

Norica Nicolai

Aș vrea să fie mai multe lucruri care ne unesc și mai puține care ne despart, dar este greu dezideratul acesta. Da, ne-au unit fondurile europene, da, ne-a unit Schengen. Cu siguranță, cum spune Doamna Macovei, în spatele fiecărui echipament stă un om, el trebuie să aibă niște standarde de integritate. Dar vreau să vă spun doamnă că nu USL a redus salariile polițiștilor la derizoria sumă de 200 de euro. Atâta vreme cât un polițist va avea salariul pe care îl are, vom avea același tip de problemă la care va trebui să răspundem.

Cristian Preda

În privința lucrurilor care ne reunesc, deputații aleși în România care mergem în Parlamentul european aș constata că au existat lucruri care ne reuneau și care acum ne despart. De exemplu, atitudinea față de Kosovo. De un an și jumătate deputații din PSD votează altfel decât a fost poziția tradițională a diplomației române și care este în continuare și poziția șefului statului. Excepția care o reprezintă cinci din Statele Membre care nu au recunoscut provinciei Kosovo statalitatea. Socialiștii au trecut de partea cealaltă.

Mai este o diferență majoră, referitoare la buget. Poziția PSD și PNL a fost foarte clar explicată, aceștia au votat împotriva schiței venite de la Consiliu. Familia mea politică a votat pentru acest buget. Sunt deosebiri și e firesc să fie deosebiri. Nu trebuie să pornim de la ideea că parlamentarii României sunt un fel de guvern de rezervă. Adică acolo unde guvernul eșuează în Consiliu îi punem pe europarlamentari să facă în Parlament. Sigur că aici e multă demagogie și populism în discursul candidaților, care tind să construiască o imagine a europarlamentarului care ar trebui să fie ceea ce e de fapt un ministru în Consiliu. Eu am spus întotdeauna că nu trebuie să-i mințim pe oameni.

În chestiunea Republicii Moldova sunt pentru soluția unionistă foarte clar. Susțin ideea pe care a prezentat-o Președintele acum câteva luni și anume, în condițiile în care există un baraj al comuniștilor în următoarele luni susțin o soluție diferită de ceea ce a susținut până acum România în privința unirii cu Republica Moldova. Nu cred că trebuie să fim intimidați nici de Moscova nici de partidul comuniștilor din Republica Moldova. Avem nevoie de oameni cu curaj și nu de plângăcioși care se dau după ziduri și nu știu cum să ia o decizie. Dacă vrem, asta poate să fie și obiectul unui referendum în România pe această temă.

Întrebare pentru Cătălin Ivan: PSD se va abține de la declarații de tipul „X trebuie să fie achitat”

Cătălin Ivan

Niciodată în cariera mea nu voi da comenzi procurorilor, spunând pe cine să ancheteze. Nu voi da comenzi procurorilor din două motive: în primul rând, nu m-ar asculta și pentru că este total găunos și dăunător pentru justiție. În schimb, pot să comentez informații publice, asta voi face în continuare cu voia sau nevoia altora.

Monica Macovei

Comenzile date procurorilor și judecătorilor din 2005 încoace sunt date numai acum de către Ponta, care spune: în dosarul Bolintineanu „de ce sunt anchetați cei de acolo, care erau suspectați de mită la bacalaureat”. Ne interesează totuși un învățământ corect.

Tocmai datorită independenței și imparțialității judecătorilor și procurorilor, evident unei părți dintre ei, pentru că nu tot sistemul s-a schimbat, avem astăzi politicieni, miniștri, președinți de consilii județene. Cu ei cad și structurile care susțin corupția mică. Toți aceștia sunt trimiși în judecată, indiferent de partidul din care fac parte.

Frauda la referendum, reamintesc că există deja persoane condamnate, că există un dosar la DNA în care inculpatul Dragnea este trimis în judecată tocmai pentru fraudă. Există deja condamnări în câteva dosare. Prin urmare este cel puțin în raport cu respectivele dosare un fapt real. Haideți să vedem finalizarea dosarului cel mare, cu centrul de comandă.

Chestiunea trădării: eu voi lăsa românii să decidă cine a trădat. Eu care m-am luptat tot timpul împotriva corupției în România și pentru binele oamenilor și pentru a avea bunăstare, eu care am făcut la Bruxelles directiva confiscării, sau acei politicieni, sau acele partide care îi fură pe români de zeci de ani de zile și care țipă acum când sunt condamnați sau cercetați. Haideți să vedem, să punem lucrurile foarte clar și să vedem cine ce a făcut și cine trădează interesul național pentru interesul propriu.

Norica Nicolai

Justiția este egală pentru toți. Nu cred că 100% dintre cei care se confruntă cu legea și sunt aduși în instanță sunt politicieni. Sunt poate 5, poate 10, poate 20%. Dar eu mă întreb, pentru cei 80% care nu au acces la justiție, pentru care justiția este scumpă, este nedreaptă, pentru care nu se pune în aplicare o hotărâre judecătorească. La ei s-a gândit cineva? Nu este vorba despre părți, este vorba și de statutul judecătorului. Dacă sunt atât de multe probleme, atât de multe erori judiciare, atunci poate ar trebui să ne gândim ce facem cu cei care administrează justiția. Cine sunt ei?

Eu pot să cred că baroni, ne-baroni, oameni politici, pot influența un anumit grup de judecători și procurori. Dar acest grup nu judecă și litigiul mic dintr-o judecătorie din țară unde se administrează dreptatea. Deci cred că va trebuie să încercăm să găsim o resursă umană independentă față de numirile politice făcute acum. Poate ar trebui să ne gândim la un alt mod de administrare a justiției și la selecția judecătorilor și a procurorilor, altfel decât acum.

Cu privire la fraudă la referendum, nu mă pronunț privind dosare în curs. Unul însă s-a soluționat. 400 de voturi fraudate nu înseamnă 2.5 milioane de voturi în plus.

Există o poziție a europarlamentarilor referitoare la Roșia Montană și gazele de șist?

Cătălin Ivan

Am votat în Parlamentul European o rezoluție împotriva exploatării cu cianuri. Noi, cei din grupul PSD, cu liberalii, am susținut această rezoluție în Parlamentul European și a trecut cu majoritate. Și atunci eram împotriva proiectului Roșia Montană, sunt în continuare împotriva acestui proiect și voi fi în continuare, pentru că sunt foarte multe neclarități. Pentru mine este neclar care este interesul companiei acolo, ce urmăresc în mod real, dacă sunt respectate condițiile de mediu. În acest moment eu sunt total împotriva acestui proiect.

Monica Macovei

În ceea ce privește poziția referitoare la Roșia Montană, eu din 2010 sunt împotriva exploatării cu cianuri, pentru Alburnus Maior și împotriva Roșia Montană Gold Corporation. Nu pot să nu sesizez minciuna adresată românilor: în campanie USL a spus „nu vom face, vom interzice complet Roșia Montană și gazele de șist” și cum au ajuns la guvernare au făcut exact invers.

Norica Nicolai

Categoric nu apropo de proiectul Roșia Montană. Pentru că există o analiză privind cât pierd și cât câștigă România dacă aceste proiecte vor fi realizate. Și vă spun clar că vom pierde pe fiecare linie: și pentru cetățean și pentru mediu. Nu cred că cineva își poate permite să piardă constant pe toate liniile doar pentru interesele unor persoane. PNL a fost constant împotriva acestor proiecte, așa am votat tot timpul.

Cristian Preda

Sunt pentru exploatarea urgentă a gazelor de șist și consider că nu trebuie să avem rezerve privind capacitatea de a exploata în cele mai bune condiții aceste resurse foarte valoroase. A susține în acest moment, via Moscova, stoparea exploatării gazelor de șist este o greșeală care ne poate fi fatală în următoarele două-trei decenii. Sunt categoric pentru gazele de șist și cred că trebuie făcută urgent. Nu am nici o rezervă și voi susține acest punct și în România și în Parlamentul European și unde vreți Dumnezeu voastră. De asemenea cred că exploatarea respectând standardele europene a oricărei resurse, de aur, de argint, trebuie făcută. Și consider că în acest moment, în care nu există de fapt o decizie suntem în cea mai proastă dintre situații.

Intervenție Tudor Dobrinescu, Camera Deputaților

Doresc un drept la replică, pentru că au fost făcute niște afirmații false legate de Parchetul european și de atitudinea Camerei Deputaților. Vreau să vă spun foarte clar că în nici un moment Camera Deputaților nu a spus „nu” Parchetului european. A da un aviz motivat este una, a spune nu este alta. Atât în avizul motivat cât și în

explicațiile făcute de Camera Deputaților s-a spus foarte clar că susținem crearea Parchetului european. Ca specialist în drept, vreau să vă spun că propunerea Comisiei are niște găuri care se văd de pe Lună. Dacă noi, Camera Deputaților nu am fi luat poziție pe marginea acestui lucru am fi fost acuzați de amatorism și rea voință.

Cătălin Ivan: hoți există peste tot. Și în Germania se fraudează fondurile europene, însă acolo cei care fură sunt prinși și dau banii înapoi.

ADERAREA ROMÂNIEI LA SCHENGEN – O TEMĂ DESUETĂ?

Moderatorul acestei dezbateri, organizată de Europuls în parteneriat cu Centrul Român de Politici Europene, a fost Ciprian Ciucu, Director de Programe în cadrul CRPE. Invitații săi au fost: Renate Weber, Membru al Parlamentului European, Marian Jean Marinescu, Membru al Parlamentului European, Mircea Geoană, Senator și Președinte al Comisiei Speciale Comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru Aderarea României la Spațiul Schengen, Ana Birchall, Deputat în Comisia pentru Afaceri Europene și Comisia pentru aderarea la Schengen, Marian Tutilescu, fost Secretar de Stat în Ministerul Afacerilor Interne și Dorin Grosu, Director Direcția Schengen, Ministerul Afacerilor Interne.

Atelierul pe tema aderării României și Bulgariei la spațiul Schengen și-a propus să readucă în dezbateră publică un subiect considerat « desuet », la 3 ani de la depășirea termenului asumat pentru aderarea celor două state. La ora actuală, dosarul Schengen nu mai constituie o prioritate pentru România, aceasta considerând că îndeplinește deja condițiile precizate în aquis-ul Schengen și în Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană, iar dezbaterile pe această temă, la nivel european, stârnesc reacții dintre cele mai variate. Invitații acestui atelier au fost rugați să răspundă unor întrebări punctuale, care căutau să afle care sunt efectele amânării aderării României la spațiul Schengen și să găsească noi piste de acțiune, în cazul în care Statele Membre nu renunță la condiționările de ordin politic. Aceștia au trebuit să se pronunțe asupra unui orizont de timp și asupra deciziei de menținere a temei pe agenda Consiliului JAI, căutând totodată să explice conjunctura în care se pune astăzi problema aderării României și Bulgariei la zona de liberă circulație din Uniunea Europeană.

În timpul dezbaterii, dl Marian Tutilescu a conturat patru mari cauze ale tergiversărilor și, implicit, a întârzierii aderării României și Bulgariei, aceste cauze fiind menționate în timpul prezentărilor și de către ceilalți vorbitori.

1. Migrația ilegală - cea mai importantă dintre cauze și principala îngrijorare a statelor

Odată cu Primăvara Arabă, dezbateră pe tema imigrației s-a dezvoltat ca un bulgăre de zăpadă, în contextul imigraționist « fierbinte » din S-E Europei. De la cei 15 000 de tunisieni care au ajuns la granițele Italiei în 2011, la cererea Franței de a reintroduce controalele la frontiera dintre Franța și Italia și la solicitarea guvernelor pentru elaborarea unei legislații mai restrictive, care să permită statelor membre să reintroducă controlul la granițele interne. Securizarea granițelor externe ale UE a devenit o prioritate majoră pentru statele europene și în condițiile în care fluxul migrator dinspre Orientul Mijlociu, prin Turcia și peste granița cu Grecia și Bulgaria, s-a accelerat. **Noua Guvernare Schengen** a fost răspunsul la aceste solicitări și îngrijorări, iar pachetul de măsuri care cuprinde *Propunerea de Regulament al Consiliului privind instituirea unui mecanism de evaluare în vederea verificării aplicării aquis-ului Schengen* (raportor Carlos Coelho) și *Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind modificarea Codului Frontierelor Schengen*, respectiv pentru instituirea de norme comune privind reintroducerea temporară a controlului la frontierele interne, în circumstanțe excepționale (raportor Renate Weber), aduc o oarecare dimensiune comunitară, cu un rol crescut al Comisiei Europene.

Invitații au ținut să sublinieze faptul că **România este o victimă a acestui context regional**, iar **integrarea în doi pași** a fost soluția pentru relansarea procesului : mai întâi frontierele maritime și aeriene (unde nu există riscul migrației ilegale), ulterior frontierele terestre, aceste noi aspecte, întărite de Noua Guvernare, oferind mai multă siguranță statelor din zona Schengen că regulile și standardele vor fi respectate de către toate statele și că există mecanisme mai eficiente de evaluare și intervenție.

2. *Situația politică internă din multe state membre*

Invitații au reamintit că în perioada 2011-2012, Olanda a fost mereu o portavoce în această chestiune, argumentând în permanență pentru ținerea României și Bulgariei în afara spațiului Schengen. Deși **comunitatea economică** din această țară, formată din investitori cu proiecte majore în România sau cu interese financiare semnificative, **a susținut mereu nevoia de a integra România în Schengen**, contextul politic intern a împiedicat acest proces inerent : Partidul pentru Libertate (PVV), al cărui lider este Geert Wilders, politician de extremă-dreaptă, a condiționat, la vremea aceea, sprijinul parlamentar pentru guvernul olandez de respingerea aderării României și Bulgariei. Aceleași procese interne au determinat și Franța, și Germania să se opună aderării, însă **blocarea accesului nu este doar o consecință a evoluțiilor din politica internă a statelor membre**.

3. *Percepția publică cu privire la extindere*

Fie că este vorba despre Uniunea Europeană ca întreg sau doar de spațiul Schengen, procesul de **extindere** în sine este **asociat de către cetățenii europeni cu insecuritate, instabilitate financiară, cu atacuri la sistemele de asigurări sociale ale statelor**, iar această sensibilitate a publicului este speculată în procesele electorale naționale de către politicieni, după principiul « **all politics is local** ».

4. *Progresele României în ceea ce privește Mecanismul de Cooperare și Verificare*

Potrivit domnului Marian-Jean Marinescu, din punct de vedere juridic, nu există o legătură între Mecanismul de Cooperare și Verificare și aderarea la Schengen. Această afirmație a fost susținută și de către ceilalți participanți, întărindu-se ideea că **MCV** este doar un **pretext politic** invocat de statele membre în dezbaterile lor interne și în discuțiile din cadrul Consiliului JAI. Cu toate acestea, România este nevoită să țină cont și să trateze recomandările din cadrul MCV pentru a înlătura toate argumentele care întârzie aderarea la Spațiul Schengen.

Luând în considerare aceste cauze, decizia cu privire la aderarea României și Bulgariei la spațiul Schengen devine una **eminamente politică**, Consiliul Uniunii Europene fiind cel care trebuie să se pronunțe, cu unanimitate de voturi. În ceea ce privește orizontul de timp, invitații nu s-au putut pronunța asupra unei date exacte, însă au consimțit că anul **2015 - 2016 poate fi un termen realist** (2014 este prematur, însă Președinția Italiană a Consiliului UE poate repune subiectul pe agenda Consiliului, Italia reafirmând în 2014 suportul pentru aderare), însă doar în condițiile în care România are o **activitate politică și diplomatică susținută și coordonată**, bazată pe o **strategie națională coerentă** și un **efort de țară** susținut de către toate instituțiile statului.

Totodată, dezbateră a abordat și tema **schimbărilor geopolitice din vecinătatea României**, care vor produce efecte și din punctul de vedere al rolului granițelor României. În acest context, România trebuie să-și asume un **rol de stat pivot**, a declarat dl Mircea Geoană, comportându-se ca un **membru de facto al zonei Schengen**. Aflându-se, la acest moment, la periferia Uniunii Europene și a cercurilor sale concentrice (în afara zonei Euro și a pactului fiscal, în afara spațiului Schengen și în vizorul Comisiei Europene în legătură cu Mecanismul de Cooperare și Verificare), România trebuie să acționeze energic, ridicând tonul și reasumându-și angajamentele cu statele care au cele mai mari prejudecăți cu privire la aderarea sa. România trebuie să le demonstreze acestora că are capacitate administrativă, că instituțiile statului funcționează la parametri normali (**eliminarea pretextului MCV**) și că are, totodată, **frontiere care sunt ermetice în fața riscurilor și foarte permeabile în fața comerțului și investițiilor**.

REGIONALIZARE ȘI FONDURI STRUCTURALE

*La dezbateră organizată de Europuls în parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Participare Publică au participat: **Victor Boștinaru**, candidat, Partidul Social Democrat, **Ramona Mănescu**, candidat, Partidul Național Liberal, **Carmen Roșu**, candidat, Partidul Mișcarea Populară. Dezbateră a fost moderată de **Dan Cărbunaru**, director și fondator al Calea Europeană. Experții care au adresat întrebări candidaților au fost: **Anne Marie Blăjan**, Curs de Guvernare, Cronica Europeană, **Elena Calistru**, Funky Citizens, **Alina Iosifescu**, ANBCC, **Grațian Mihăilescu**, Europuls, **Ana Suci**, ANBCC, **Daniela Tarnovschi**, Fundația pentru o societate deschisă, **Ioan Tănase**, Open Politics.*

În contextul eșecului proiectului de regionalizare din România și a pregătirii noilor programe operaționale 2014-2020, atelierul pe fonduri structurale din cadrul Eurosfat 2014 a adus față în față cetățeni, experților și reprezentanți societății civile și trei candidați pentru alegerile europarlamentare. Candidații au fost aleși pe baza orientării lor politice diferite, a experienței și a expertizei de care au dat dovadă în domeniu. Interacțiunea pe durata atelierului a fost una extrem de vie, întreținută atât de întrebările din partea unui experților și reprezentanților societății civile, cât și din partea publicului. Viziunile candidaților au fost testate printr-o suită de întrebări ce au ținut spre modul în care aceștia văd procesul de regionalizare și de reformă administrativă, întărirea capacității administrative a actorilor implicați în gestionarea fondurilor europene, creionarea unor strategii naționale și sectoriale, și nu în ultimul rând ce presupune evitarea pierderii fondurilor și menținerea gradului de absorbție. Principalele idei și întrebări adresate vor fi redată aproape integral în cele ce urmează, urmând firul principal al discuțiilor. În urma discuțiilor, un număr de idei concrete au fost conturate de către invitați și de către participanți.

Întrebările moderatorului

- 1) *Cum veți susține la Bruxelles interesele regiunii din care ați fost / veți fi ales?*

Carmen Roșu – Candidat Partidul Mișcarea Populară

Mi-aș dori ca în viitor cei pe care îi reprezint să poată să vadă poziții și schimbările concrete de exemplu în legislația europeană, într-un regulament, cum este astăzi în cazul negocierilor cu Cipru, să spunem o excepție. De asemenea, îmi iau răspunderea ca România să evite dezangajarea și pierderea de fonduri europene.

Ramona Mănescu – Candidat Partidul Național Liberal

Mandatul anterior l-am concentrat pe fondurile europene. Am fost membră în Comisia de Dezvoltare Regională, am contribuit la legislația pentru fonduri europene și am încercat să îmbunătățim condițiile pentru acordarea fondurilor structurale și pentru perioada 2007-2013. În următorul mandat vreau să mă concentrez pe infrastructura de transport și voi activa în Comisia de Transport, asta pentru că există o legătură foarte clară între infrastructură și fonduri structurale, și va trebui să asigurăm în continuare dezvoltarea infrastructurii și absorbția de fonduri europene.

Victor Boștinaru – Candidat Partidul Social Democrat

Ca urmare a discuțiilor cu primarii din regiunea mea și președinții Consiliilor județene, am introdus în raportul pe Fondul de Coeziune (un raport cu fonduri de peste 37 miliarde de euro), accesul la finanțare pentru fonduri de coeziune pentru producerea de energie regenerabilă, solară, eoliană, geotermală. De asemenea am reușit împreună cu Ramona Mănescu să amendăm proiectului privind facilitarea obținerii de fonduri prin programul de conectare europeană și să amânăm momentul în care fondurile pentru acest program ar fi revenit la Bruxelles, din 2014 la 2017. Asta arată că atunci când există profesionalism, bună credință, coordonare cu ceilalți europarlamentari și cu guvernul îți poți pune amprenta asupra politicii europene. Mitul că noi suntem condamnați să fim doar obiectul politicilor europene este fals.

- 2) *Cum vedeți impactul eșecul regionalizării asupra alocării de fonduri europene și care sunt soluțiile pentru această situație?*

Ramona Mănescu

Este vorba despre descentralizare și modul în care ne raportăm la realizarea politicilor, la implementarea lor de la decizie până la implementare efectivă. Dacă până acum deciziile se luau de sus în jos, fără să aibă legătură cu realitățile fiecărei regiuni în parte, de data asta decizia trebuia luată în urma unei consultări de jos în sus. Localul, regionalul trebuie să spună care sunt prioritățile în funcție de specificitățile sale. Sigur că poți face regionalizarea pe hârtie și în urma unor studii de impact, dar înainte de toate trebuie să ai toate mecanismele pregătite.

Carmen Roșu

Regionalizarea nu poate schimba competitivitatea administrațiilor publice și slaba capacitate a acestora în atragerea de fonduri europene fără o reformă reală și concretă. În opinia mea, ceea ce s-a întâmplat în ultima vreme în România a fost o manipulare politică, cu scopul de a crea niște feude regionale și bineînțeles de a înființa instituții noi pentru anumite orientări politice. Conform unui document al Comisiei Europene, Direcția Generală Regio „Calitatea guvernării regionale în Uniunea Europeană”, realizată pe 178 de regiuni, România se află pe ultimul loc. Conform aceluiași studiu pentru a avea un model de guvernare regională care să ajute la o performanță a administrației regionale e nevoie de trei factori: 1) o mass media regională, puternică, independentă, care să exercite o presiune de jos în sus; 2) angajarea în sectorul public pe criterii de competitivitate, în dauna clientelismului sau intereselor personale; 3) mai puțină birocrație și mai multă transparență în procesul decizional. În concluzie, nici unul dintre acești factori nu este dezvoltat la nivel regional în România.

Victor Boștinaru

Cred că trebuie să eliminăm confuzia între reforma regională și reforma administrativă. Această interpretare nu este doar eronată, ci poate chiar vicia procesul. Politica regională înseamnă reducerea decalajelor de dezvoltare a unei țări. Reforma administrativă urmărește cu totul alte obiective. Că ele sunt complementare, de acord, dar nu sunt egale. A vorbi de ambele ca fiind panaceea pentru toate suferințele României este fals. În al doilea rând cred

că România trebuie să cunoască modelele din celelalte țări cu lecțiile lor și eșecurile lor. Cel mai potrivit probabil pentru o reformă substanțială în România este modelul polonez pentru că este o țară cu o istorie relativ comparabilă cu a noastră, de dimensiune mai mare decât a noastră, dar o țară care a reușit prin reforma sa administrativă să realizeze ceea ce este fundamental pentru reforma regională. Și anume coordonarea politicilor de dezvoltare la nivel intra-regional și interconectarea lor între regiuni. Cred că putem face relativ repede și cu costuri relativ mici un transfer de competențe către Agențiile de dezvoltare regională. Acest transfer de competențe înseamnă obligatoriu consolidarea capacității administrative și instituționale. E nevoie de crearea unei clase de manageri de proiecte de proiecte europene, efortul de a crea un nivel de administrație cu o protecție solidă, cu un statut special, cu un drept de ingerință redus asupra lor din partea primarilor și politicienilor. Un fel de administrație care să asigure că banii aceștia vor ajunge pentru a finanța activități și nu vor servi clientelei.

3) *Cum vedeți reducerea disparităților inter și intra regionale la nivelul României?*

Ramona Mănescu

Capacitatea administrativă nu este doar capacitatea județului ci și capacitatea fiecărui Consiliu local, comunal al primăriilor. Dacă nu vom reuși să sprijinim aceste regiuni prin creșterea capacității lor administrative nu vom reuși să diminuăm diferențele. Pe lângă Comisia Europeană, Guvernul României prin Ministerul Fondurilor Europene și al Dezvoltării Regionale trebuie să sprijine regiunile care s-au dovedit în mod repetat mai slabe.

Carmen Roșu

Slaba gestionarea a fondurilor la nivel regional a fost coroborată cu lipsa de decizie a Consiliilor de Dezvoltare Regională în procesul de management, precum și problemele de planificare și implementare.

Victor Boștinaru

În primul rând, România nu își permite să meargă după principiul „primul venit, primul servit” pentru că asta a consolidat decalajele insistente. În al doilea rând, consolidarea capacității administrative mai ales în localitățile mici și mijlocii, și crearea unui aparat de administrație recrutat pe bază de curriculum, cu obligația de a rămâne în administrația publică pentru 5 ani de zile. Comisia Europeană a menționat că este gata să accepte ideea. În al treilea rând, este nevoie de negocierea unui acord politic major de către partidele politice parlamentare pentru ca Programele Operaționale să aibă credibilitatea și continuitatea necesară. Nu în ultimul rând, asigurarea cofinanțării de la resursa națională, în special pentru comunitățile care sunt lipsite de resursele necesare.

Întrebările Expertilor

1) **Grațian Mihăilescu (Europuls)** - *Cum vedeți programele operaționale regionale legate de nevoile stricte de dezvoltare a regiunilor, având în vedere exemplul Poloniei?*

Ramona Mănescu

Dacă e vorba de un eșec este că nu ne-am adresat regionalizării ci reformei administrative. S-a încercat o combinație între reforma regională și reforma administrativă, din care nu puteam să ne așteptăm la un succes. Regionalizarea înseamnă mai multe fonduri europene, capacitatea administrativă a regiunilor de absorbi fonduri. Fiecare regiune trebuie să-și asume niște priorități în funcție de specificul zonei. Este util, este vital să mergem până la capăt cu proiectul regionalizării, dar pentru regiuni și pentru capacitatea lor de absorbție. Dar trebuie să regândim și să ne reorientăm spre obiectivele inițiale și să nu le mai combinăm pentru a nu le mai greși.

Carmen Roșu

Nu se poate face regionalizare fără reformă administrativă și pentru asta este nevoie de o dezbatere cu mediul de experți și cu mediul academic, ceea ce nu prea s-a făcut până acum. Președintele Băsescu a afirmat în 2011 că acest proiect a fost conceput greșit și că va eșua, și deși a existat o majoritate în Parlament s-a ratat șansa de a oferi României acest proiect.

Victor Boștinaru

Comisia Europeană nu acceptă începerea perioadei de contractare până când nu este clarificată arhitectura instituțională – unde sunt situate autoritățile de management și care sunt competențele lor. Aceste elemente trebuiau clarificate în perioada de semnarea Acordului de Parteneriat. Al doilea element, în acest interval, Comisia Europeană, care sprijină o reformă regională în România de mai multă vreme, era dispusă să acopere costuri pentru pregătirea capacității administrative, pentru ca acest etaj regional să preia nivelul de management. Etajul regional trebuie să aibă competențe politice și Consiliile de Dezvoltare Regională sunt cele care trebuie să asigure legătura cu societatea civilă. Polonia a reușit să obțină o capacitate de absorbție 100%, calitativă și nu doar cantitativă, pentru că a avut curajul și factorii politici au avut luciditatea să coopereze pentru acest proiect.

- 2) **Elena Calistru (Funky Citizens)** - *Cum puteți face dumneavoastră în calitate de posibili europarlamentari să ajungem la o armonizare între politica publică națională de prioritizare pentru alocarea resurselor publice și politica europeană?*

Ramona Mănescu

În primul rând ar trebui ca pentru fiecare inițiativă legislativă europeană, care influențează legislația națională, și din păcate acest lucru nu s-a întâmplat, să existe o dezbatere cu colegii din parlamentul național. E prevăzut acest mecanism, însă nu funcționează. Totodată, trebuie să avem o consultare permanentă cu Guvernul pentru a putea introduce în legislația europeană, punctul de vedere al României, așa fel încât legislația europeană să conțină și ce își dorește România. Un alt element, este interesul la nivel național pentru dezbaterile publice europene, un interes arătat și de media.

Carmen Roșu

Este nevoie de strategii naționale, regionale și sectoriale de reformă bazate pe programul de reformă Europa 2020, coerență cu programele naționale de reformă și coordonarea fondurilor publice cu programele operaționale de finanțare. Aș propune și eliminarea sistemului cererii de plăți actual și înlocuirea lui cu un sistem de politici publice și de planuri de dezvoltare. Acest sistem este folosit momentan pentru Fondul Elvețiano-Român de cooperare.

Victor Boștinaru

În primul rând este nevoie de o capacitate de elaborare strategică. Problema de bază este lipsa capacității României de astăzi de a elabora strategii în general. Proiectele europene de finanțare ar trebui să se circumscrie unui proiect național de dezvoltare, ca parte a procesului de reducere a decalajelor interne și cu celelalte state membre. Strategiile trebuie asigurate de actorii politici. Îg al doilea rând, e nevoie de construirea capacității de planificare strategică la nivelul fiecărui minister implicat ca Autoritate de Management. În al treilea rând, cooperare instituționalizată între Autoritățile de Management pentru diferite proiecte, de mediu, energie sau sănătate. Astfel, este nevoie de o abordare integrată și multi-fond. Asta presupune obligativitatea instituționalizată de cooperare între cei care coordonează și implementează proiecte.

- 3) **Anne Marie Blăjan (Curs de Guvernare)** - *Având în vedere problemele din domeniul achizițiilor publice pentru fonduri europene, din punctul dumneavoastră de vedere care ar fi pașii necesari pentru următoarea perioadă pentru a evita disfuncționalitățile ce țin de sistemul achizițiilor publice?*

Ramona Mănescu

În România, rata erorilor se datorează în principal achizițiilor publice. De aceea am ales să lucrez din partea grupului liberal pe această chestiune. Am lucrat pe noua Directivă în care am încercat să introducem criteriul calității, în pofida criteriului prețului celui mai scăzut, principiu care a dus la cele mai multe probleme în România. Un alt aspect, pe care l-am avut în vedere, și care din păcate nu funcționează în România este cel al exproprierilor. Companiile din domeniul transporturilor nu pot demara o lucrare din cauza exproprierilor și a contestațiilor în instanță. Cred că singura soluție ar fi ca acea Directivă trecută prin Parlamentul European să fie adoptată.

Carmen Roșu

Va trebui modificată legislația în domeniul achizițiilor publice. Propunerea concretă pe care o am este bazată pe experiența mea din pre-aderare. Noi am fost organizați în acea perioadă de o agenție de achiziții. Se poate capitaliza expertiza, se poate reduce birocrăția și există un control mai bun asupra tuturor procedurilor ce țin de achiziții. De asemenea, trebuie să existe o documentație standard pentru toate achizițiile. În perioada de pre-aderare au existat documente standard care ne-au facilitat procedurile de evaluare, selecție și contractare. Nu în ultimul rând, este foarte important pe lângă respectarea unor principii etice, să se asigure o permanentă formare

profesională pentru personalul implicat. De asemenea, Agenția Națională de Integritate face și trebuie să facă în continuare verificări în ceea ce privește conflictul de interese.

Victor Boștinaru

Cred că suntem la momentul în care România să-și stabilizeze cadrul legislativ și instituțional, pe criteriul transparenței și onestității. În al doilea rând, România trebuie să se uite foarte atentă la subcontractare, pentru că adesea clientela de partid vine pe lungul șir al subcontractărilor. Comisia Europeană a propus introducerea unor metode prin care să se compare prețurile pentru diferite servicii între statele membre, iar România a avut de multe ori prețuri mai mari decât în alte state pentru acestea. În al treilea rând, e nevoie de simplificare. Fondul European de Dezvoltare și cel de Coeziune au introdus aceleași criterii tehnice și obiective de investiții. Este nevoie totodată de abordarea multi-fond pentru anumite proiecte. Nu în ultimul rând, experții care se ocupă de finanțările europene trebuie să fie plătiți, cu un plus de 75% prin asistență tehnică, cu o condiție, și anume ca banii să vină în mod corect, permanent și fără riscul de suspendare.

- 4) **Anne Marie Blăjan (Curs de Guvernare)** - *M-ar interesa dacă dumneavoastră ați citit Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale și dacă ați simțit nevoia să aveți o poziție publică față de aceste documente, mai ales în contextul în care Comisia Europeană a demolat o parte din aceste programe?*

Victor Boștinaru

În primul rând nu sunt de acord cu termenul demolat. A fost un proces de negociere cu fiecare stat membru. România este de departe ultima țară. Acest Acord de Parteneriat care a fost depus oficial, era convenit de la începutul lui Martie. În același timp, europarlamentarii nu au un rol instituțional asupra programelor operaționale acesta fiind eminentamente competența executivului și a actorilor locali și regionali. Pe Acordul de Parteneriat am avut discuții instituționale cu Domnul Teodorovici și cu Ministerul.

Carmen Roșu

În general, aceste rapoarte și programele operaționale sunt susținute de către cercetători, din domeniul academic și a zonelor de interes. Eu aș avea curiozitatea dacă Ministerul Fondurilor Europene va arăta cine a lucrat pe acest Acord de Parteneriat și pe baza cărei expertiză și experiență ne-am analizat și pregătit viitorul.

Ramona Mănescu

După prezentarea Acordului de Parteneriat fiecare stat membru are trei luni la dispoziție pentru a-și trimite Programele Operaționale. După aceea Comisia își urmează procedurile. Noi suntem în acest termen, deci nu am depășit termenul. Ceea ce a făcut Domnul Teodorovici este că a trimis Acordul de Parteneriat mai devreme, forțând astfel Ministerele de linie să se grăbească cu Programele Operaționale. Sigur că asta a creat o serie de decalaje și acesta a fost unul dintre motivele pentru care Acordul de Parteneriat nu era satisfăcător, pentru că Ministerele de linie nu au reușit să-și introducă toate contribuțiile, așa cum ar fi fost normal. Programele

operaționale sunt realizate pe strategiile din fiecare domeniu. Eu am urmărit, când eram la Ministerul Transporturilor, și am contribuit la Master Planul pe Transporturi și am finalizat Strategia Națională de Transport. Master Planul de Transport se face în acord cu această strategie.

Intervenții din partea publicului

- 1) **Alexandru Ghiță (Participant)** - *În opinia dumneavoastră, care sunt trei roluri pe care ar trebui să le aibă regiunile, exceptând absorbția de fonduri europene?*

Victor Boștinaru

Vreau să cred că a studia din modelele de regionalizare experiențe reușite de la alte state membre, este un exercițiu de inteligență, rațiune și de câștigare a timpului. Nu ne permitem timpul de a reinventa roata. În ce privește modelul polonez, acolo a existat un leadership și viziunea să facă acest lucru. În ceea ce privește regiunile, ele trebuie să aibă competențe politice, și să stabilească în dialog și în cooperare cu ceilalți actori setul de priorități a regiunilor. În al doilea rând, etajul regional trebuie să aibă vocația și competența coordonării intra-regionale și de a aduce la aceeași masă toți actorii, de a discuta despre finanțarea de fonduri europene. În al treilea rând, etajul regional trebuie să-și asume competențe în ceea ce privește educația – la nivel universitar și pre-universitar.

Carmen Roșu

Am trei propuneri concrete. Ca autoritățile respective să reprezinte regiunea în relație cu autoritățile europene. Să promoveze regiunea din punct de vedere turistic și să-și stabilească prioritățile la nivel european.

Ramona Mănescu

Este foarte important ca experții să-și prezinte sprijinul. Regiunile ar trebui sigur să elaboreze politicile regionale – economice, industriale, sociale, educaționale pentru zona respectivă. Un alt rol, foarte important, ar fi ca aceste regiuni să se coordoneze cu celelalte pe baza strategiei naționale de dezvoltare. Astfel, România trebuie să aibă regiuni dezvoltate în mod coerent din toate punctele de vedere, luând în calcul specificul fiecărei regiuni și modul în care reușește să își creeze și să își implementeze politicile.

- 2) **Liviu Dumitru (Participant)** - *Cum să se facă concret transferul de bune practici și cum vedeți influența Consiliului Uniunii Europene în ceea ce privește proiectul de regionalizare?*

Victor Boștinaru

Comisia Europeană discută cu statele membre, de aceea Acordul de Parteneriat se va semna între ea și statele membre. Dacă vom evolua spre modelul federal sau confederal și să transferăm din suveranitate suplimentar către etajul european va exista o mai mare coordonare cu mediul regional de la Bruxelles, încât nu cred că vom vedea în orizontul nostru de viață ca o Autoritate de Management de la nivel regional să contracteze proiectele direct de la Bruxelles.

Ramona Mănescu

Consiliul nu are competențe în acest sens. Comitetul Regiunilor se ocupă de acest lucru și ar putea lucra în plus cu regiunile în materie de fonduri europene pe alte fonduri decât cele europene.

- 3) **Răzvan Petrea (Participant)** - *Cât credeți că va crește rata de absorbție a României până în 2019 când vom avea și președinția Uniunii Europene?*

Victor Boștinaru

Rata de absorbție 2007-2012 a fost de 7%. Pe fondul suspendării a șase programe operaționale noul guvern a reușit să mărească această rată de 4 ori în mai puțin de 2 ani. În ce privește alocarea de fonduri, România are de două ori mai puțin fonduri europene decât Polonia, și că România nu s-a coordonat cu „Prietenii Coeziunii” și a pierdut 9 miliarde în raport cu banii care îi fuseseră alocați inițial. Prin N+3 am obținut o flexibilizare însă nu există o soluție magică care să ne pună la adăpost de toate rele făcute în 2007-2013.

Ramona Mănescu

Suntem în situația în care printr-un efort concentrat am reușit să salvăm cât se putea salva. Sigur că este păcat că nu am reușit să absorbim și nu am reușit să ne creăm condițiile pentru o absorbție de 100%. Noi am încercat să reparăm în Parlamentul European tot ce puteam repara. Noi am atras atenția în 2010 la pericolul pierderii banilor. Executivul european a declarat că ei nu ne pot da mai mult decât suntem noi în stare să cheltuim. Din start noi ne-am creat un dezavantaj că nu vom putea cheltui și că nu vom putea primi alți bani.

Carmen Roșu

Aș vrea să demontez mitul acesta al ratei de absorbție. Rata de absorbție este suma care este rambursată de Comisia Europeană în urma rapoartelor financiare trimise de Autoritățile de Management în urma plăților făcute pentru proiectele contractate. Cu alte cuvinte, dacă s-au făcut plăți, și vreau să spun că în 2012, înainte de suspendarea programelor operaționale, suma efectiv plătită efectiv beneficiarilor era de 20%. În momentul în care se suspendă programele operaționale, în baza regulamentului 1083, se spune foarte clar că toate sumele se suspendă până la deblocarea programelor operaționale. Rata pe care o vehiculează acum autoritățile se bazează pe aceste cifre. Vreau deci să demontez acest mit pentru că rata reală a fost în momentul 2012 de 20%. Nu a crescut fabulos suma de atunci. Nu mă pot pronunța pentru rata de absorbție finală. În acest moment, pentru 2014-2020, programele operaționale sunt într-o fază incipientă. Structurile care vor funcționa nu sunt acreditate motiv pentru care, în opinia mea, 2014 este pierdut. Dacă vom avea o rată de absorbție de 65%-70% pentru următoarea perioadă asta va presupune un efort substanțial din partea autorităților de management.

ROMÂNIA CELOR DOUĂ AGRICULTURI

*Cele două ateliere au fost organizate de CRPE, co-organizator al Eurosfat 2014 alături de Europuls. La dezbateri au participat **Mihail Dumitru**, Director General Adjunct DG AGRI, **Mihai Herciu**, director general al Direcției Generale Dezvoltare Rurală (AM PNDR) din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, **Romeo Vasilache**, Director programe antreprenoriat Romanian-American Foundation, **Alexandru Potor**, președinte Federația Națională a GAL-urilor, **Sorin Bob**, Președinte cooperativa Lunca Somesului Mic (prima sesiune) și **Mihail Dumitru**, Director General Adjunct DG AGRI, **George Turtoi**, Secretar de Stat MADR, **Tanczos Barna**, Comisia pentru agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală, Senat **Bogdan Merfea**, membru Consiliu Director European Microfinance Network (a doua sesiune). Moderatorul celor două sesiuni a fost **Cristian Ghinea**, Director CRPE.*

Reforma PAC oferă un meniu variat de opțiuni de finanțare, însă lasă multe detalii de implementare la latitudinea statelor membre. Modalitatea în care fondurile europene pentru agricultură vor fi distribuite pentru perioada 2014-2020 ține în mare parte de modul în care decidenții români vor alege și adapta (acolo unde există posibilitatea) noua legislație europeană pe agricultură. Centrul Român de Politici Europene (CRPE) a tratat aceste opțiuni ale României în raportul "Fonduri europene pentru agricultură: opțiunile României pentru plățile directe după (2014-2020)" care analizează cadrul general al reformei, opțiunile României și propune o serie de recomandări: ce ar trebui să alegem din meniu, date fiind realitățile agriculturii autohtone și cum se potențează reciproc aceste opțiuni. De asemenea, CRPE a cercetat in extenso mecanismul alternativ de dezvoltare a agriculturii de mijloc în România: asocierea.

În cele șase rapoarte publicate în cadrul programului "Dezvoltare rurală prin antreprenoriat și asociere", au fost documentate aspectele sociologice, economice și culturale care definesc asocierea în scop economic (al desfacerii pe piață) a micilor producători agricoli și a propus o măsură de asistență individualizată pentru sprijinirea formelor asociative în PNDR 2014-2020. România are două agriculturi, cu obiective, interese și chiar soluții de dezvoltare divergente: agricultura de subzistență (aproximativ 2,5 milioane de ferme care dețin sub 1 hectar) și agricultura agro-industrială (în jur de 2700 ferme foarte mari). În viziunea CRPE, talerele balanței trebuie echilibrate pentru dezvoltarea unei agriculturi performante de mijloc. Iar reforma Politicii Agricole Comune (PAC), agreată după multe dezbateri, este deosebit de ofertantă pentru țări cu structuri și problematice agricole similare cu ale României.

În cadrul panelului "**Modele economice de dezvoltare a agriculturii mici și mijlocii: asociere și organizarea pieței**", dl. Mihail Dumitru, Director General Adjunct în cadrul DG AGRI a explicat schimbarea de paradigmă agricolă care s-a produs pe parcursul ultimelor două exerciții financiare ale UE: în ultimii aproximativ douăzeci de ani, Europa și-a dat seama că fermele mici reprezintă un avantaj competitiv pe plan global și că agricultura mare, intensivă trebuie să coexiste cu cea mică și că noua Politică Agricolă Comună este "echipată" să le susțină pe ambele.

Astfel, dl. Dumitru a demonstrat că noua PAC, prin prioritatea sa de bază – dezvoltarea rurală durabilă – se adresează țărilor cu o structură a exploatațiilor similară României, care trebuie să își definească de data aceasta mult mai precis ”micul fermier” și ”fermierul activ” și să îl sprijine în a ajunge pe piață prin intermediul unor măsuri mult mai flexibile și adaptate nevoilor individuale. România va primi aproximativ 20 miliarde de Euro, ceea ce înseamnă că aproximativ 3 miliarde de Euro vor intra în sectorul agricol în fiecare an până în 2020.

Noua PAC este caracterizată prin diversitate și un grad mare de flexibilitate. Programul Național de Dezvoltare Rurală a adăugat noi elemente față de precedent programare, care se adresează necesității sprijinirii asocierii producătorilor – măsura de cooperare.

Dl. Mihai Herciu, director general al Direcției Generale Dezvoltare Rurală (AM PNDR) din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale a arătat că noul proiect de PNDR a fost construit urmărind prioritățile Agendei Europa 2020, și că asocierea agricultorilor constituie un aspect pe care Ministerul îl va avea în vedere, în scopul organizării pieței agro-alimentare și a scăderii sărăciei în mediul rural. Producătorii care se asociază în grupuri vor avea avantaje net superioare celor care nu se asociază și vor avea semnificativ mai multe șanse să acceseze fondurile structurale alocate prin Politica Agricolă Comună în perioada 2014-2020.

Dl. Romeo Vasilache, director programe antreprenariat Romanian-American Foundation, a prezentat modelul intervenției programului ”Dezvoltare rurală prin antreprenariat și asociere”, finanțat de RAF, care, împreună cu organizații cu expertiză în dezvoltare rurală – PACT, CIVITAS, FDSC, CMSC și CEED, a dezvoltat proiecte-pilot de cooperative în patru zone ale țării. Dl. Vasilache a demonstrat necesitatea unei abordări integrate pe acest subiect.

Dl. Alexandru Potor, președinte a Federației Naționale a Grupurilor de Acțiune Locală (FNGAL) a arătat că în noua programare a fondurilor europene, GAL-urile vor cuprinde în strategiile lor un pachet integrat de măsuri dedicate stimulării asocierii agricultorilor și își asumă în mod oficial obiectivul susținerii grupurilor de producători prin pregătirea de proiecte de cooperare, finanțări individuale pentru fermierii care fac parte din asocieri, finanțări pentru grupuri de producători – desfacerea producției și stimularea procesării. Ținta FNGAL ar fi ca în 2020 să existe peste 200 de grupuri de producători în cadrul GAL-urilor.

Sorin Bob, președintele cooperativei ”Lunca Someșului Mic”, sprijinită prin intermediul programului RAF a povestit cât de anevoios a fost tot procesul de constituire a cooperative și câtă muncă de facilitare comunitară și consultanță a depus Fundația Civitas pentru a determina legumicultorii din comunele Apahida și Jucu să se înhame la un proiect economic comun și apoi să găsească și deținușul de vânzare.

Dl. Valeriu Tabără, fost ministru al agriculturii a subliniat necesitatea creării de programe de pregătire profesională individuală pentru fermieri, precum și nevoia acută de facilitate de depozitare, în special în pomicultură.

Cel de-al doilea panel, ”**Finanțarea dezvoltării rurale în noul PNDR; cum se vor cheltui cele 8 miliarde de euro în 2014 –2020?**” a avut ca bază a discuțiilor raportul CRPE ”Cum valorifică România reforma PAC”,

(autori Alexandra Toderiță, Cristian Ghinea, Lucian Luca), care a analizat principalele noutăți propuse în proiectul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020.

Dl. George Turtoi, Secretar de Stat în MADR, a declarat că se ia în calcul introducerea în PNDR a unei măsuri de silvo-mediu, precum și a unei scheme simplificate pentru start-up-uri (de maxim 70 000 EUR). Vizavi de problematica asocierii, dl. Turtoi a menționat că se vor prioritiza cooperativele în dezvoltarea de integratori și că se lucrează la un SWOT regional – un studio de potențial agricol la nivel de comună, care va centraliza facilitățile de procesare.

CRPE a atras atenția asupra instrumentului-cheie prin care se poate stimula ajustarea structurii fermelor lipsește, deocamdată, din meniul PNDR: stimulul pentru ieșirea din agricultură. Noua Politică Agricolă Comună deschide oportunitatea adoptării unei noi politici – Schema Fermelor Mici – care, printre altele, ar urmări aceleași obiective ca renta viageră și chiar mai mult decât atât – ar stimula micii proprietari de terenuri agricole (indiferent de vârstă) care nu le exploatează la potențialul economic să își vândă sau arendeze pământul pentru următorii șapte ani, în schimb primind 120% din subvenție din submăsura Plăți de transfer (Pilonul II) pentru ieșirea din Schema Micilor Fermieri (pilonul 1). Dl. Turtoi a conchis că va explora posibilitățile includerii Schemei în PNDR.

IEȘIREA DIN PERIFERIA ECONOMICĂ A UE

*La dezbateră organizată de Europuls și Institutul Aspen România au participat: **Siegfried Mureșan**, candidat, Partidul Mișcarea Populară, **Dan Nica**, candidat, Partidul Socialist Democrat, **Adina Vălean**, candidat, Partidul Național Liberal, **Dragoș Pîslaru**, General Manager, GEA Strategy & Consulting, **Radu Magdin**, CEO, Smartlink Communications, **Florin Ilie**, Director, Head of Financial Market Sales, ING România. Atelierul a fost moderat de **Ovidiu Nahoi**, realizator The Money Channel*

Ovidiu Nahoi - moderator

„Tema dezbaterii este de actualitate și este o provocare. Dar dacă geopolitica e cum ți-o dă Dumnezeu, economia și-o mai face și omul cu mâna lui. Și aici depinde de România și cât de competitivă este Uniunea Europeană în întregul ei. Cred că există două căi pentru ca noi să ieșim din această periferie – să avem o guvernare economică internă puternică și să contribuim la creșterea competitivității economice a UE. Trebuie să exploatăm la maxim poziționarea noastră ca poartă a orientului și să putem privi spre alte zări.” Moderatorul a rugat participanții la dezbateră să se prezinte și dezvolte câteva puncte de discuție: ce fel de economie europeană își doresc participanții; ce soluții întrevăd candidații pentru șomajul tinerilor; rolul economiei europene la nivel global; negocierea acordului de comerț transatlantic; felul în care candidații vor acționa în cadrul procesului decizional pentru a scoate România din periferia economică.”

Adina Vălean

„Europa este într-un moment dificil identitar. Europa politicianilor este într-un moment dificil de a-și găsi un drum, o direcție, iar Europa cetățenilor este într-un moment dificil pentru că politica europeană răspunde tot mai puțin așteptările cetățenilor.

Există viziuni diferite despre Europa – cei care vor o Europa mai federală, alții care vor o Europă mai birocratică. Suntem chemați să găsim soluții, dar acestea diferă în funcție de grupurile politice sau de statele membre. Uniunea Europeană cu siguranță va trebui să facă o reformă în politicile publice, pentru că până acum Comisia Europeană a funcționat după mantra de a ne salva de unii singuri. O altă problemă este că se acționează după principiul *one solution fits all*, adică se dă o politică europeană care să fie egală pentru toți și ținte egale pentru toți. De exemplu, Comisia propune politici de climă cu impact negativ asupra economiei, votate cu 2 mâini de socialiști. Eu vreau un moratoriu pe climă până când Comisia evaluează impactul tuturor politicilor sale pe mediu asupra economiei.”

Dan Nica

„Este capabilă România să aibă o poziție românească în Parlamentul European? Suntem a șaptea cea mai mare țară din Uniunea Europeană și, ca normă de reprezentare în Parlamentul European suntem o delegație

importantă. Cred că această divizare politică ar trebui să se oprească în momentul în care este vorba despre lucruri care sunt importante pentru cetățeanul din România. Și cred că unele subiecte ar trebui să fie atât de interesante pentru țara noastră încât poziția exprimată de toți cei care sunt în Parlamentul European să fie una singură. Cred că România ar trebui să folosească mai bine expertiza incontestabilă din câteva domenii și s-o pună mai bine în valoare. Un exemplu ar putea fi industria automobilă.

Ceea ce se întâmplă în vecinătatea noastră este o provocare pentru UE. Lucrurile care s-au dovedit slăbiciuni ar trebui să fie priorități. O prioritate este dependența de energia, o alta dezvoltarea infrastructurii. Dar nu poți să faci mare lucru pentru îmbunătățirea infrastructurii atâta timp cât ești limitat la suma pe care o poți cheltui din fonduri europene pentru autostrăzi. Este o lipsă de viziune și pentru România și pentru alte țări, care trebuie remediată.

Siegfried Mureșan

Nu există o singură soluție pentru depășirea crizei. Sigur, nici România și nici UE nu au cauzat această criză dar am fost vulnerabili. Reducerea deficitelor e inevitabilă și asta înseamnă reducerea cheltuielilor la bugetul de stat și sporirea veniturilor. Nu trebuie reduse cheltuielile care afectează capacitatea de inovare și de dezvoltare a unei economii, ci trebuie limitate fondurile alocate în domenii care nu contribuie la creșterea economică sau crearea de locuri de muncă, precum cele pentru aparatul de stat. O altă prioritate este creșterea veniturilor: pentru asta trebuie să devenim mai competitivi. Lipsa competitivității este a doua cauza a crizei economice.

Guvernanța economică la nivel european a fost insuficientă în ultimii ani, deși s-au făcut pași foarte importanți. Dar trebuie să implementăm ceea ce s-a decis. Ca de exemplu un tratat fiscal la nivel european care limitează datoriile pe care un stat membru le mai poate face în viitor. Dacă în viitor un stat membru al Uniunii Europene va dori să folosească banii publici în mod iresponsabil, nu se va mai putea. România nu a fost obligată să facă parte din acest tratat, dar noi am participat.

O altă decizie luată deja este cea referitoare la Uniunea bancară, prin care vom superviza cele mai importante bănci, în mod centralizat la nivel european. Dacă observăm că o bancă nu este suficient capitalizată, că este în dificultate, vom propune în baza aceluiași criterii prestabilite pentru toate țările, măsuri pentru întărire a acestei bănci, pentru sectorul privat și pentru statul de origine.

Avem nevoie de reforme, de fonduri structurale pentru creșterea competitivității și câștigarea încrederii investitorilor. Procesul economic pentru creșterea competitivității trebuie să continue. Celelalte țări fac reforme și dacă noi nu întreprindem reforme vom rămâne în urmă.

Întrebare din partea lui Dragoș Pîslaru - General Manager, GEA Strategy & Consulting

„Uniunea Europeană ne trage de mâneca atunci când nu ne facem treaba. Poziția Dumneavoastră este de a susține politica de condiționalitate a Uniunii Europene, de a o slăbi, veți fi mai maleabili sau veți considera și Dumneavoastră că este un lucru bun, că ne ajută să suplinim capacitatea guvernului actual?”

Adina Vălean

Nu se ocupă parlamentarii europeni de politica de condiționalitate a Uniunii Europene. Acesta este un business între Comisie și Guvernul României și nu am ce să încurajez sau să descurajez eu. Uniunea fiscală este un bun exemplu pentru ceea ce înseamnă politica de condiționalitate a Uniunii Europene. Pentru că UE acționează în zona euro și nu ia în calcul nevoile, potențialul, particularitățile statelor membre care nu sunt membre ale Zonei euro. „Cine vrea să fie în zona UE, bine, cine nu, nu ne interesează”. Această viziune face parte și din programul politic al CDU pentru alegerile pentru Parlamentul european.

Totuși, acest pact fiscal conține un paragraf prost pentru noi, este împotriva intereselor României: politica de convergența fiscală, pe care trebuie obligatoriu să o renegociem. Aceasta înseamnă că România nu va putea avea cota unică de 16%, că putem ajunge să avem o fiscalitate la fel de mare ca statele cu o economie socială din Uniunea Europeană. Acesta este un exemplu despre cum politica de condiționalitate nu funcționează.

Apropo de politica economică, de condiționalități în această privință, sigur că Uniunea Europeană se uită la bănci și îndreaptă statele membre să își ajute băncile. Dar dacă am vrea să avem o politică utilă, de creștere, de finanțare a IMM-urilor, ar trebuie să tratăm cazul băncilor care sunt bazate într-un stat membru dar acționează în mai multe state europene. Băncile respective aplică politici de creditare diferite în statele membre. Cred că trebuie să intervenim la nivel european în cadrul politicii de convergență, pentru că în modul acesta putem ajuta și firmele românești.

O condiționalitate care este foarte importantă pentru România este următoarea: dacă o țară este sub monitorizarea Mecanismului de Cooperare și Verificare poate să fie pedepsită prin blocarea fondurilor europene. Săptămâna aceasta colegii socialiști ai domnului Nica au votat da pentru un paragraf care spune că România și Bulgaria sunt corupte și trebuie să li se taie fondurile.

Dan Nica

Dacă condiționalitatea înseamnă că toată lumea trebuie să aplice același tipar, istoria ne-a dovedit că România nu are aceleași condiții și că nu poți forța o țară să aplice același tipar ca toată lumea, din diverse motive: decalaje, politici diferite. Eu nu cred într-o condiționalitate care se aplică doar României. Spre exemplu România trebuie să aibă un deficit de aproximativ două procente. Alte țări au deficit de peste patru procente și nu este nici o problemă. Interdicția de a avea un deficit mai mare înseamnă mai puține resurse de dezvoltare pentru România, fără ca România să fie în pericol ca nivel de datorie sau de produs intern brut. Sunt multe exemple pentru care nu

cred în condiționalitate, mai ales în condiționalitățile care se aplică doar României, pe principiul că noi suntem la început și nu putem refuza.

Și vă mai dau un singur exemplu, pentru că am văzut că a fost subiectul Schengen. România la ora aceasta stă mult mai bine decât stăteau celelalte țări în 2004. Cum pot să accept principiul condiționalității când știu că România, care îndeplinește de mult toate condițiile, nu este primită în Schengen?

Siegfried Mureșan

Vrem să ieșim din periferia Uniunii Europene, România se integrează tot mai mult, trebuie să participăm și noi. E bine că am aderat la tratatul fiscal, e bine că suntem parte a mecanismului european de stabilitate care ajută țări aflate în dificultate. Și apropo, de-a lungul crizei economice în Europa, toate țările aflate în dificultate din Uniunea Europeană au fost ajutate de FMI, Comisia Europeană, Banca Europeană, sigur, pe baza unor condiționalități, pentru ca, ceea ce li s-a întâmplat acum să nu li se întâmple din nou.

E clar că dacă ai ajuns pe marginea prăpastiei trebuie să o iei în direcția cealaltă. Uniunea Bancară, la fel participăm, și la pactul pentru Europlus, care propune o serie de măsuri pentru sporirea competitivității și a gradului de ocupare a forței de muncă. Zona euro, Uniunea Europeană se integrează tot mai mult, trebuie să ieșim din criză, trebuie să ne integrăm și noi. În ceea ce privește fiscalitatea, aceasta este o prerogativă la nivel național, este decizia statelor ce sisteme de taxare au și cred că acest aspect trebuie să rămână tot așa.

Ce este important de făcut este o convergență a bazei de impozitare, să știm mai exact ce venituri impozităm, să fie mai transparent pentru companii, pentru IMM-uri, pentru companii mici. Să știu exact ce categorii de venituri am, cum îmi fac contabilitatea în diferite țări. Asta cred că ușurează foarte mult activitatea IMM-urilor. Aveți dreptate când spuneți că aceste măsuri de integrare au fost concepute în special pentru zona Euro, în care noi am putut să participăm, dar, și asta e important, interesul nostru a fost avut în vedere. Și vă dau un exemplu, tratatul fiscal spune că trebuie să avem un deficit nu mai mare de 0.5% din PIB pe an, iar la solicitarea României și Poloniei, state care au un nivel per total al datoriei publice mic, sub acel 60% - iar România are un nivel al datoriei publice mic – au voie să facă un deficit anual nu de 0,5% ci de 1%. Deci interesul nostru, al polonezilor, al statelor din afara zonei euro a fost luat în considerare.

Întrebare din partea lui Radu Magdin - CEO, Smartlink Communications

„Întrebarea mea nu este legată de planul legislativ, ci de interesele românești și de ce definește interesul românesc. Cum ne coordonăm? Cum veți interacționa cu capitalul românesc, cu companii, patronate, etc. Cum putem îmbunătăți rețelele românești și să ne sincronizăm?”

Adina Vălean

Toți reprezentanții noștri care se duc în grupurile de lucru la Comisie sau la Consiliu trebuie să-și ia legitimitatea democratică din parlamentul național. Interesul național nu este ceva abstract, nu poate fi formulat de funcționari dintr-un minister. Singurul care poate da interesul național este Parlamentul. Pentru a avea o poziție românească avem nevoie de o dezbatere internă. Este greu să avem o poziție comună, nu sunt de acord cu 90% dintre opiniile colegilor socialiști. În politicile sociale, de mediu nu sunt de acord cu ei, pentru că dacă socialiștii europeni susțin politici sociale, eu susțin piața și competitivitatea, pentru că sunt liberală. Singurul lucru pe care îl putem face este avem un moratoriu între noi pentru a nu mai duce în Parlamentul European problemele, disputele din România și să nu ne mai criticăm de la microfonul Parlamentului European.

Dan Nica

Capitalul românesc este extrem de important și am sesizat că noi vorbim despre capitalul românesc doar în situațiile grele, atunci când nu știm românii pe unde sunt. Și atunci nu văd decât două soluții. Prima este accesul la finanțare, mă refer la mecanismele de garantare, scăderea barierelor pentru obținerea creditărilor. În al doilea rând mă refer la competitivitate, aici mă refer în special la mecanismele ce țin de fondurile europene pentru sporirea competitivității și accesul la aceste fonduri europene pentru crearea unor zone de competitivitate, sau poli de competitivitate. Sunt două instrumente care sunt insuficient utilizate în România, dar care cred că ele combinate pot aduce un capital pe care să ne putem baza atunci când ne punem întrebări de multe ori foarte delicate.

Siegfried Mureșan

Contactul cu economia reală e esențial. De exemplu, am decis o serie de măsuri de combatere a șomajului în rândul tinerilor la nivel european, bani alocați pentru reducerea șomajului în cazul tinerilor sub 25 ani. Guvernul Portugaliei vine și spune că, din cauza structurii pieții muncii în Portugalia, acolo tinerii intră pe piața muncii doar după 25 de ani și au o problemă cu șomajul în rândul tinerilor cu vârste între 25 și 30 de ani. Ce vreau să spun este că nu putem face politici europene bune dacă nu cunoaștem realitatea europeană din fiecare stat și de multe ori aici contactul cu economia reală e esențial. Spre exemplu, la Bruxelles vin mari investitori germani și spun că economia Spaniei este din nou competitivă pentru că au făcut reforme, sistemul bancar este solid, ar vrea să investim în Spania însă nu găsesc tinerii cu aptitudinile și cunoștințele necesare. Mesajul lor către Spania este că este nevoie de o reformă a educației pentru a produce tinerii cu aptitudinile necesare.

Întrebare din partea lui Florin Ilie - Director, Head of Financial Market Sales, ING România

Vă rog să dați exemplu de o măsură concretă de competența Parlamentului European din categoriile următoare: pentru Domnul Mureșan, din scăderea deficitului european, Domnul Nica de infrastructură, Doamna Vălean, o măsură concretă care să țină de schema de ajutor de stat pentru un stat cum e România.”

Siegfried Mureșan

Atunci când această criză economică a lovit Europa, era o criză fără precedent, care lovise o Uniune Monetară într-un mod nemaivăzut până atunci. Era clar că nu exista un manual despre cum să combatem și cum să depășim această criză. A fost un proces de învățare, în care mai multe lucruri se puteau face mai repede. De exemplu, din cauză că posibilitățile de asistență financiară erau la statele membre și zecile de miliarde de euro pentru Grecia și Cipru au venit de la statele membre. Desigur, multe decizii erau luate la nivel interguvernamental, iar noi trebuie să punem acum o bază solidă prin implicarea instituțiilor comunitare și cred că facem asta.

În ceea ce privește Uniunea bancară, Parlamentul are aceleași puteri ca și Consiliul. Uniunea bancară are desigur mai mulți piloni – supervizarea bancară ce a fost deja agreată în trecut. Al doilea pilon esențial este cel de reformare a băncilor: ce facem când o bancă este în dificultate. Consiliul Miniștrilor de Finanțe a făcut o propunere anul trecut. Parlamentul nu a fost de acord cu această propunere, a amendat-o. Consiliul și Parlamentul au negociat, au căzut la un acord acum câteva săptămâni, în aprilie Parlamentul va vota această măsură. Deci cele două instituții au aceleași drepturi. Two pack, Six pack, numeroase măsuri pentru reechilibrarea bugetelor au fost trecute prin Parlamentul European.

Dan Nica

Vă dau un exemplu: strategia Dunării, în care porturile gălățene erau prinse ca atare. Iar Doamna Țicău i-a adus pe toți care se ocupau de acest subiect pentru a vedea în România singurul loc în care se întâlnește calea ferată îngustă cu cea largă, singurul sector în care se întâlnește Dunărea maritimă cu cea fluvială și a arătat că acolo este nevoie să se dezvolte un sistem de transport intermodal. Ca urmare a acestei acțiuni, acest punct de vedere a fost introdus în Strategia Dunării. Un alt exemplu este referitor la tarifele de roaming, care au fost reglementate de Parlamentul European.

Adina Vălean

Întrebarea este ce poate să facă Parlamentul European concret și nu interguvernamental și dacă au dreptate britanicii că legislația europeană este numai 7% din legislația lor. Nu știu care este proporția legislației europene în cadrul lor legislativ, dar știu că britanicii își negociază în Consiliul European tot felul de excepții. Ei sunt foarte rezistenți atunci când vine vorba să aplice ceea ce vine de la Uniunea Europeană. Parlamentul are acum o decizie în mai tot. Chiar și în domeniile în care nu avem puteri, cum ar fi justiție și afaceri interne se fac rapoarte pe tot felul de chestiuni. Așa încât efectul este foarte mare.

De exemplu, Adriana Țicău a reușit să obțină susținerea tuturor europarlamentarilor și să introducă în anexa de la Strategia Dunării intermodalul de la Galați. În ce privește roamingul, eu am fost raportor timp de șapte ani. Acesta este un exemplu important de ce înseamnă influența Parlamentului European în tot ceea ce înseamnă legislație europeană. Comisia a propus ceva, dar ca raportor am mers mult mai în detaliu. Un alt exemplu, regenerabilele. Toată politica de mediu a fost luată în codecizie cu Parlamentul European.

Eu vreau să mă bat în acest nou mandat pentru un alt moratoriu pentru România pe politicile de climă până când nu face Comisia o evaluare de impact asupra economiei și competitivității. În România cred că procentul de adoptare a legislației ca urmare a legislației europene, cred că procentajul este foarte mare, dar nu l-am calculat niciodată.

Întrebare din public: Care este poziția Dumneavoastră referitoare la Roșia Montană și gazele de șist?

Siegfried Mureșan

Cred că prin prezența noastră pe planeta aceasta nu trebuie să luăm șansele generației viitoare. Trebuie să gestionăm mediul pentru ca generațiile viitoare să aibă aceleași șanse pe care le-am avut și noi. Asta însă trebuie să se facă fără a avea un dezavantaj competitiv față de alte state din Uniunea Europeană, sau din alte regiuni economice ale lumii.

Adina Vălean

Dacă vorbim despre toate resursele în general și mai exact cele minerale, eu sunt de părere că la nivel european este nevoie de tot mai mult de resurse naturale și în consecință se va face exploatare. Dar cred că în România exploatarea trebuie aprobată și sprijinită atunci când este parte a unui lanț de producție care duce către produsul finit care aduce cu adevărat valoare adăugată în economie.

Toată chestiunea legată de gazele de șist în România este foarte netransparentă. Eu știu mai multe despre piața internațională de gaze, sau despre situația din Marea Britanie decât despre cea din România. Mi-e foarte greu să găsec informații atâta vreme cât dezbaterile privind resursele energetice nu trece prin Parlament ca să putem ști toți cetățenii care e politica guvernului, care sunt planurile, strategiile de viitor.

În ceea ce privește tema gazelor. Eu am fost raportor pe facilitarea de interconectare europeană, ceea ce înseamnă că am pus 300 de miliarde de euro în facilități de transporturi și energie și telecomunicații pentru următorii 7 ani. Bine, aceste 300 de miliarde au fost în speranța de a crea un efect de *leverage* cu ajutorul fondurilor europene și instrumentelor financiare, astfel încât să satisfacem întreaga necesitate de finanțare pentru mari proiecte europene de infrastructură. România a investit prea mult timp în proiectul Nabucco, despre care

foarte mulți dintre noi spuneam că nu se va mai face și nu a pregătit niște proiecte alternative pentru aprovizionarea cu gaz.

Trebuie să discutăm întâi dacă e nevoie de gazele de șist. Pentru a putea importa gaze de șist trebuie să ne interconectăm la piața globală prin Grecia. De când americanii au început să-și exploateze gazele de șist este o cantitate mare de gaze pe piața globală, pe care România nu poate să le acceseze pentru că nu are infrastructura necesară. Aceasta este prioritatea pentru România pentru a termina cu dependența: avem nevoie de infrastructură, de terminale. Țările din Uniunea Europeană astăzi nu mai construiesc conducte, construiesc terminale. Toate țările care au ieșire la mare din UE își construiesc terminale pentru gaze. Piața mondială a gazului a devenit acum la fel de mobilă cum este piața petrolului. România trebuie să construiască terminal pentru gaze în Marea Neagră, cu atât mai mult cu cât UE acordă o serie de facilități. De exemplu, investitorii se pot împrumuta mai ieftin de pe piața privată prin ceea ce se cheamă proiectele de interes comun european.

Dan Nica

Nu știm că avem gaze de șist, sunt unii care presupun că am avea dar acum nu sunt nici un fel de date. Avem o singură șansă cu Statele Unite, pentru că aducerea din alte zone este problematică. În plus, România nu poate primi gaze lichefiate decât din țările care sunt în jurul Mării Negre, pentru că Turcia nu permite navelor cu gaz lichefiat să treacă Bosforul. Pentru România, sursele de energie sunt o mare provocare. Ne putem întreba ce se va întâmpla cu economia României dacă prețul la gaze va crește cu 30%.

Întrebare din partea moderatorului: Pentru că există o prezență a Chinei în multe din statele membre ale Uniunii Europene, din punctul de vedere al României – cu sau fără China?

Adina Vălean

Sunt atât de multe oportunități în interiorul UE și pe care le va aduce economia transatlantică, legăturile cu China mi se pare foarte forțate. România nu se pricepe deloc la cooperare regională spre exemplu vecinii cu piețe mari, interconectarea cu Balcanii de vest. Nu avem relații nici cu Serbia nici cu Ucraina. Am descoperit acum Ucraina din cauza problemelor politice de acolo. În rest, nu există nici un fel de dialog între guvernele noastre, cu alte cuvinte, din când în când se face inventarul lucrurilor care ne despart. Dar nu se vorbește de podul de care e nevoie la Sighetul Marmației pentru ca să se dezvolte economia locală transfrontalieră, ca de exemplu industria lemnului. De interconectare pentru electricitate și gaze, nimeni nu discută. Până la China, România trebuie să-și vadă de regiune și de Uniunea Europeană și de prioritățile transatlantice, altfel ne extindem prea mult. România este pe ultimul loc în a lua bani de la Banca Europeană pentru a-i investi. Eu aș prefera să ne concentrăm pe fondurile europene.

Dan Nica

Investițiile din China sunt necesare pentru România. Orice investiție străină e binevenită atâta timp cât produce locuri de muncă. Trebuie să utilizăm ce avem ca oportunități.

Mobilitatea forței de muncă la nivel european: drepturile și protecția socială a lucrătorilor români

La dezbaterile organizată de Friedrich-Ebert-Stiftung și Europuls au participat: Rovana Plumb, Ministrul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Elisabeth Collet, Director, Migration Policy Institute-Europe, Londra, Dan Cristescu, Președinte, FGS Familia, Ellen Nygren, Advisor, European Trade Union Confederation, Victoria Stoiciu, Coordonator program Friedrich-Ebert-Stiftung. Moderatorul dezbaterii a fost Matthias Jobelius, Reprezentantul Friedrich-Ebert-Stiftung în România și Republica Moldova.

Ridicarea ultimelor restricțiilor pentru cetățenii din Bulgaria și România pe piața muncii în ianuarie 2014, precum și referendumul din Elveția privind restricționarea accesului pe piața forței de muncă pentru lucrătorii mobili din UE au declanșat dezbateri controversate în jurul subiectului mobilității intra-europene. Deși mobilitatea are, în general, un impact economic pozitiv, există probleme frecvente: lucrătorii mobili se confruntă adesea cu încălcarea drepturilor lor ca muncitori, în timp ce dreptul lor la beneficii sociale este supus unor dezbateri politice și juridice intense în mai multe state membre ale UE. Ambele aspecte – statutul pe piața muncii și dreptul la prestații sociale – au un impact semnificativ asupra incluziunii sociale și a integrării migranților în țările de destinație.

În acest context, workshop-ul organizat de către FES și Europuls în cadrul conferinței Eurosfat și-a propus o analiză bazată pe fapte privind statutul migranților români integrarea lor socială și sau pe piața forței de muncă în țările de destinație.

Rovana Plumb, Ministrul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice a vorbit despre contribuția imigranților români la economia țărilor gazdă. “Așa cum au afirmat clar toți comisarii europeni care s-au pronunțat pe subiect, nici un stat membru nu va avea posibilitatea de a limita libertatea de mișcare fără a-și asuma ieșirea de facto din UE.” Ministrul a afirmat că majoritatea cetățenilor români care muncesc în străinătate sunt integrați și respectați, atât cei angajați în agricultură, construcții, servicii, cât și cei cu studii superioare, care lucrează ca medici, profesori sau în IT.

Victoria Stoiciu, Coordonator de program, Friedrich-Ebert-Stiftung a abordat subiectul emigrării celor cu educație superioară, care este, din punctual său de vedere, principala problemă a României. În prezent, nivelul de specializare al celor care emigrează din România este mai ridicat decât al celor din alte țări din estul Europei. Domnia sa consideră că românii care ar practica turismul social despre care se discută în Marea Britanie sunt un mit, pentru că românii nu emigrează pentru sistemele de protecție socială, ci pentru a munci. Studii arată că rata celor care solicită ajutor social din rândurile imigranților din estul Europei poate fi până la 60% mai mică decât a britanicilor. Un număr relativ mic de imigranți din România și Bulgaria solicită ajutor social. Aceste date arată că nu ajutoarele sociale îi atrag pe români să emigreze. Dincolo de factorii macroeconomici, rețelele sociale sunt factori determinanți importanți pentru românii plecați să muncească în străinătate.

Dan Cristescu, Președinte, FGS Familia, a prezentat poziția sindicatelor românești, care, spune domnia sa, regretă că românii sunt nevoiți să plece din țară. Pentru Dl Cristescu, guvernul României nu reușește să

stăvilească emigrația. Românii pleacă din țară pentru salarii mai bune și deseori angajatorii români se tem să își formeze angajații, pentru că aceștia, odată ce au obținut calificarea, pleacă în țări în care sunt plătiți mai bine.

Ellen Nygren, reprezentând European Trade Confederation a prezentat principiile care guvernează libertatea de mișcare a forței de muncă în Uniunea Europeană: tratamentul egal și non-discriminare. Tot domnia sa a vorbit despre politicile elaborate de Uniunea Europeană împotriva dumpingului social și necesitatea cooperării dintre statele membre pentru a opri acest fenomen.

Elisabeth Collet, director al Migration Policy Institute a criticat presa tabloidă din Marea Britanie, care prezintă situația emigranților români într-o lumină negativă. Reprezentanta MPI a spus că emigranții români, care fac uz de dreptul lor la liberă circulație se află între focul încrucișat al retoricii anti-imigrație și al retoricii eurosceptice. Pentru Doamna Collet, dreptul la liberă circulație reprezintă în teorie un set de drepturi: dreptul la tratament egal la angajare, drepturi privind alocații sociale, dreptul de a vota la alegerile locale și europene. Însă în practică, din cauza complexității regimurilor, condițiile pentru aplicarea acestor drepturi sunt diferite. Cele mai problematice bariere sunt decalajele în recunoașterea calificărilor și a abilităților informale pe de-o parte și limbile străine. Serviciile trebuie să se adapteze pentru a răspunde nevoilor migranților, respectându-le drepturile ce recurg din libera circulație și să acorde imigranților servicii de traducere, informare și recunoaștere a calificărilor.

REUNIUNE PLENARĂ DE ÎNCHIDERE: VIITORUL UNIUNII EUROPENE ÎN VIZIUNEA FAMILIILOR POLITICE EUROPENE

*La dezbateră organizată de Europuls au participat: **Guy Verhofstadt**, Președinte al Alianței Democraților și Liberalilor pentru Europa, **Corina Crețu**, Vice-președintă a Grupului S&D din Parlamentul European, **Yves Bertoncini**, directorul fundației Notre Europe – Institutul Jacques Delors și **Ioan Oltean**, Vice-președinte al Camerei Deputaților. Moderatorul dezbaterii a fost **Luca Niculescu**, redactor -șef RFI.*

Ultima dezbateră din cadrul Eurosfat și-a propus să aducă împreună candidați din toate marile partide politice europene pentru a răspunde întrebărilor privind viitorul Uniunii. Moderatorul **Luca Niculescu** a adresat mai multe întrebări, iar răspunsurile la aceste întrebări sunt redată în continuare.

Cum poate fi recreat visul european?

Pentru **Guy Verhofstadt** politicienii europeni trebuie să viseze despre Europa, nu poți avea UE dacă politicienii nu au viziune, politicienii se gândesc doar la câți bani dau la UE și câți bani primesc înapoi. „Astăzi lumea este globalizată, în care singurul mod în care putem rezolva lucrurile este la nivel european, nu la nivel național. Avem nevoie de soluții continentale pentru a lupta împotriva încălzirii globale. Nu ne putem aștepta să avem oameni care se trezesc dimineața și zic: Europa, vreau mai multă Europă.”

Corina Crețu crede că, spre deosebire de alte țări, românii au pentru ce să lupte în aceste alegeri. „Cât de fragili am fi fost dacă nu am fi fost membri UE sau NATO. Românii sunt cei mai pro-europeni cetățeni din UE și au și de ce, pentru că noi nu avem o alternativă.

Atunci când criticăm persoane din interiorul instituțiilor europene, sau comisari nu suntem anti-europeni, așa cum ne caracterizează contracandidații noștri, pur și simplu criticăm calea pe care a ales-o Credem că după 10 ani de dominație a PPE la nivel european a venit vremea schimbării și cred că aceasta este miza alegerilor. Sper că și în România oamenii să voteze din punct de vedere ideologic. Criza economică a fost un pretext pentru promovarea politicilor de austeritate, politici care au agravat situația economiilor din unele state membre și Uniunii Europene, au creat sărăcie, șomaj mai ales în rândul tinerilor, decalaje de dezvoltare atât între estul și vestul continentului dar și în interiorul țărilor. Această diferență fundamentală de viziune ne deosebește pe noi social democrații de cei din Partidul Popular European. PSD a dovedit în ultimii doi ani de guvernare că putem avea creștere economică fără austeritate, fără suferințe sociale și așa cum suntem dați exemplu de guvernare de către instituții europene, așa putem avea la nivel european o economie socială.”

Yves Bertoncini

”Pentru politicienii Uniunea Europeană este un vis devenit realitate și văzut de exemplu dinspre țările arabe, dinspre Kiev, sau dinspre SUA, este un model de dezvoltare care economic care combină eficiență și în același

timp protecție socială și protecția mediului. Am creat un model care este o reușită, dar acum această reușită e în criză? De ce, în primul rând pentru că pacea nu mai este de ajuns și în al doilea rând pentru că acest model de dezvoltare este în criză, în mare parte din cauză că suntem tot mai mulți și cu o populație tot mai îmbătrânită. Deci bineînțeles că e greu să visăm din nou, dar Guy Verhofstadt a spus cum s-ar putea face asta: să ne stabilim obiective economice și politice plecând de la considerente globale.

Am avut părinții fondatori, fiii fondatori – Francois Mitterand, Helmut Kohl, Jacques Delors - și acum avem nevoie de nepoți și nepoate fondatoare pentru a răspunde provocării construcției europene – schimbările climatice, competitivitatea, șomaj, migrație, Vladimir Putin, BRICS, multe provocări pe care le putem rezolva doar dacă suntem uniți. Este foarte greu să facem oamenii să voteze. Construcția europeană nu este doar Oda bucuriei, nu e vorba doar de programul Erasmus care ne permite să mergem într-o altă țară și să sărutăm o femeie sau un bărbat. Bineînțeles că sunt multe aspecte pozitive, însă construcția europeană a fost gândită pentru a răspunde fricilor: de exemplu în anii 50 ne era frică de Stalin și de aceea ne-am unit. Când zidul Berlinului a căzut multor europeni le-a fost frică de reunificarea germană și asta a făcut posibilă uniunea monetară, pentru că Germania a vrut să arate că dorește să rămână în proiectul european. Dau aceste două exemple pentru a spune că nu putem cere prea mult de la politicienii europeni care promovează Uniunea Europeană, pentru că Uniunea Europeană este și o construcție care răspunde fricii. Politicienii europeni pot să aibă provocări comune în minte, ca de exemplu schimbările climatice, dar cu soluții diferite. Un alt exemplu este declinul demografic și migrația, o altă problemă cu răspunsuri diferite din partea politicienilor. Poate că Vladimir Putin este o provocare comună pentru toate grupurile politice, dar poate că există răspunsuri diferite.”

Ce va însemna un rezultat bun al populiștilor?

Guy Verhostdat

„Avem deja eurosceptici în Parlament, în EFD, un număr de eurosceptici la ECR, deputați nealiniați, în grupul de extremă stângă. Prezența lor în Parlamentul European nu este o noutate, dar ce ar va fi o noutate este numărul lor. În opinia mea, cea mai bună metodă pentru a para creșterea numărului lor este să le explicăm oamenilor că discursul eurosceptic și populist este o mare minciună. Că nu este adevărat că dacă ne ascundem după frontierele naționale toate problemele vor dispărea. Asta este ceea ce spun euroscepticii, că dacă ne retragem în spatele frontierelor naționale, vor dispărea schimbările climatice, șomajul, imigrația ilegală din Africa, produsele ieftine importate din China. Al doilea lucru pe care îl spun este că dacă ieșim din zona euro ne va fi mai bine. Studiile arată că nu este adevărat, că ieșirea din zona euro înseamnă scădere economică importantă, creșterea șomajului. Nu trebuie să ne fie frică să contrazicem euroscepticii, ca domnul Farage. Dacă nu îi contrazicem noi, nimeni nu-i contrazice.”

Corina Crețu

”Domnul Verhofstadt are dreptate că euroscepticii sunt deja în Parlamentul European. Diferența este că, dacă până acum era vorba despre voci dispartate, acum vor fi probabil un grup mare. Scorurile extremiștilor din Franța, Marea Britanie, Ungaria sunt foarte alarmante. Eu cred că această creștere a populiștilor sunt datorate

lipsei de politici economice. Noi românii avem toate motivele să ne fie frică de ei, pentru că așa cum spunea Guy, populații spun că totul se va schimba peste noapte atunci când vor ajunge la putere. Libertatea de mișcare este un principiu fundamental al României, pe care noi românii trebuie să-l apărăm. Cunoaștem minciunile lor, euroscepticii își iau drept țintă câte o țară la rând și denigrează emigranții veniți de acolo. Întâi a fost instalatorul polonez, acum este vorba despre români. Noi în Parlamentul European trebuie să-i apărăm pe români și pe alți cetățeni care vor cădea victime ale acestor campanii nedrepte ale extremiștilor europene.”

Yves Bertoncini

„Unul dintre subiectele principale ale acestor campanii este cine va stabili agenda următorilor ani, dacă va fi Franța, Germania sau alte țări. Avem două exemple bune aici: de exemplu în Marea Britanie David Cameron încearcă să răspundă provocărilor UKIP, ceea ce înseamnă că UKIP stabilește agenda. Din punct de vedere instituțional, creșterea numărului de eurosceptici va fi limitat. Dar impactul politic va fi mai substanțial. În ceea ce privește Uniunea monetară am văzut în ultima vreme că partidele mainstream nu au fost niciodată influențați de partidele populiste. Nu vor fi niciodată de acord să iasă din Uniunea monetară. Însă în ceea ce privește alte domenii, ca de exemplu libertatea de mișcare, partidele mainstream sunt influențate de eurosceptici, trebuie să vedem ce va face în Franța vis-a-vis de politicile UMP.”

Cum ar trebui împărțite centrele de putere într-o Europă federală?

Guy Verhofstadt

„Trebuie clarificat întâi ce înseamnă federalism, pentru că unii cred că federalismul înseamnă una, iar alții cred că federalismul înseamnă complet opusul. Dacă pentru unii federalismul înseamnă mai multă birocrație și formalism, atunci sunt complet împotriva acestei idei. Cred că trebuie să avem mai multă Europă în domeniile în care UE are o valoare adăugată. Când UE nu are o valoare adăugată, atunci competențele respective trebuie să rămână la nivel național, regional, local. Am încercat să găsim o soluție asemănătoare și am ajuns la conceptul de subsidiaritate, după summitul de la Laeken din 2006. Parlamentul național poate să hotărască dacă o propunere a Comisiei merge împotriva principiului subsidiarității. Acest principiu este bun și îl putem îmbunătăți în următorii ani.

În al doilea rând cred că dacă avem o monedă comună trebuie să avem și ceva în plus față de Uniunea monetară. Trebuie să avem o arhitectură instituțională care să susțină euro. Va pot spune că nu suntem acolo. Presiunea care exista în timpul crizei pe politicieni dispare și politicienii nu mai vor să mai acționeze și să reformeze. Comisia trebuie să ia acțiune fără să mai aștepte acordul Parisului și Berlinului.”

Corina Crețu

„O Europă federală nu ar face decât să accentueze diferențele dintre țări. Avem nevoie de o colaborare mai strânsă interguvernamentală pe diverse domenii de activitate și Europa trebuie să fie un spațiu în care toate țările sunt pe picior de egalitate. Sper că Parlamentul European își va asuma rolul pe care trebuie să-l aibă. Comisia Europeană trebuie să devină mai transparentă, de exemplu prin inițiativele cetățenești. Trebuie să găsim și o

metodă prin care Consiliul să fie mai controlabil, pentru că este singura instituție care nu are o contrapondere și nici un control.”

Yves Bertoncini

„Federalismul este în multe țări cuvântul care începe cu F, cuvântul care nu ar trebui pronunțat. În special în Franța, care nu este o țară federalistă dar nici în alte țări, ca de exemplu Marea Britanie. Germania și Belgia acceptă mai ușor conceptul. Nu este visul tuturor țărilor, dar este realitatea de astăzi. Suntem într-o federație. Nu sunt multe partide europene care sunt federaliste în Parlamentul European: doar liberalii și verzii sunt federaliști. Federalizarea nu înseamnă însă că toate prerogativele vor merge la nivel european, ci unele ar putea să se reîntoarcă la nivel național sau regional. În aproape toate țările există un sprijin masiv pentru ca Uniunea Europeană să primească mai multe puteri.”

Relațiile UE - Rusia

Guy Verhosftadt

„Astăzi întrebarea este cât de unită poate fi Uniunea Europeană în fața lui Putin. Singurul mod de a trata cu sistemul autocratic condus de Putin este să fim uniți. Trebuie să continuăm cu sancțiunile personale, dincolo de puținele persoane pe care le-am sancționat acum. Trebuie țintiți cei care lucrează îndeaproape cu Putin și familiile acestora. Am văzut că aceste sancțiuni au fost eficiente în Ucraina, atunci când apropiați ai lui Ianucovici au fost sancționați de UE și l-au părăsit pe Ianucovici și l-au denunțat.”

Corina Crețu

„Nu știu dacă sancțiunile aplicate până acum pot opri Rusia. UE nu a reușit să aibă o poziție unită. Pentru noi, românii, este importantă protejarea integrității teritoriale a Republicii Moldova. Sunt mândră că am votat pentru liberalizarea vizelor pentru Republica Moldova pentru ca frații noștri de peste Prut să poată călători în UE. Sper ca această criză din Ucraina să aibă totuși un efect pozitiv și anume să accelereze integrarea europeană a Republicii Moldova.”

Yves Bertoncini

„Este dificil să ne imaginăm că toate țările dintre Uniunea Europeană și Rusia vor deveni membre ale Uniunii Europene. Dar există politica de vecinătate pe care trebuie să o consolidăm. Este adevărat că acum încercăm să fim fermi, dar trebuie să fim tot timpul fermi și trebuia să fim fermi și în trecut, atunci când Rusia a intrat în Georgia, când a acordat pașapoarte non-naționalilor și i-a transformat în cetățeni ruși.”

Cuvinte de încheiere din partea Camerei Deputaților: Ioan Oltean, Vice Președinte al Camerei Deputaților

„Europa aparține tineretului și ei sunt cei care trebuie să consolideze tot ce s-a făcut în Uniunea Europeană. Problemele pe care trebuie să le surmontăm în următorii ani sunt multe și complicate: consolidarea creșterii economice, mai multă prosperitate, crearea de locuri de muncă mai ales pentru tineri, reducerea potențialului extremist și altele. Auzim din ce în ce mai des în jurul nostru mai mult sau mai puțin argumentat, că oamenii și-au pierdut încrederea în politicieni, nu numai în România ci și în alte țări europene. Desigur, politica de austeritate nu a simplificat lucrurile și europenii vor o schimbare de curs la nivel european. Alegerile pentru Parlamentul European nu sunt doar o decizie de moment a electoratului, ci trebuie să fie o decizie care ia în considerare prioritățile pentru următorii ani.”

DESPRE ORGANIZATORI

Asociația Europuls înființată în 2010 își propune să promoveze procesul de integrare europeană în România dar și să contribuie la dezvoltarea unui spațiu public european. Europuls urmărește să încurajeze dezbaterile publice pe teme europene prin articole și studii, precum și prin organizarea de seminarii și conferințe.

Europuls este inițiatorul și principalul organizator al Eurosfat, cel mai important forum anual din România dedicat dezbaterilor pe teme europene.

Site-ul www.europuls.ro, un alt proiect central al organizației, este un website de opinie informată pe teme de actualitate socială și politică din România și din Uniunea Europeană.

Centrul Român de Politici Europene a fost înființat în 2009 de un grup de experți, având ca obiectiv sprijinirea rolului României în Europa prin furnizarea de expertiză în domeniul politicilor publice.

Misiunea CRPE este promovarea României drept un actor coerent și influent în stabilirea agendei publice și în formularea de politici în cadrul UE, și continuarea procesului de europeanizare a României, prin bună guvernare, expertiză și dezbateri publice informate.

eurosfat

Consultări cetățenești despre starea Uniunii
europuls.ro

www.eurosfat.eu
contact@europuls.ro